ÇOCUK MASALLARI

Bilgili Hayvan Masalları 100
Küçüklere Masallar 75
Atlı Kız 25
Eşek Kulaklı Prens 25
Cücelerin Dansı 25
Parmak Çocuk Masalları 25

AHMED HALİD KİTABEVİ

Cumhuriyet

23 üncü yıl Sayı: 8147

KURUCUSU: YUNUS NADİ

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24299. Matbaa: 24290.

Salı 22 Nisan 1947

GENERAL ELECTRIC
ELEKTRİK SAYAÇLARI

Amerikan Yardımı Âyanda Reye Konuyor

Amerika Âyanı Dış İşleri Komisyonu Başkanı Vandenberg

Amerika Dış İşleri Bakanı General Marshall

Truman'ın dünkü nutku

«Milletler totaliterlik veya demokrasi arasında bir intihab yapmak zoru karşısında bulunmaktadırlar»

Amerika Cumhur Başkanı: «Bizim siyasetimiz dünyadaki hür milletlere bağımsızlıklarını muhafaza için yardım etmektir» dedi

New-York 21 (A.P.) — Bugün Başkan Truman, Birleşik Amerika siyasetinin «dünyadaki hür milletlere, bağımsızlıklarını muhafaza için sarfettikleri gayretlere yardım» olduğunu beyan etmiştir.

Associated Press'in Waldorf Astoria Otelinde tertib ettiği bir öğle yemeğinde demeç veren Truman ezcümle şunları söylemiştir:

«— Bu bağımsız milletlerden çoğu, totaliterlik veya demokrasi arasında bir intihab yapmak zoru karşısında bulunmaktadırlar. Bu mecburiyeti harbin ika ettiği tahribat vücude getirmiştir. Harb bu memleketleri o kadar fakir düşürmüştür ki, dış baskılara ve yabancı ideolojilere kolay hedefler teşkil edecek duruma düşmüşlerdir. Onlara ekonomik yardımda bulunmakla, yeniden kalkınma ve imar ödevlerine yardım etmekle, yaşayış tarzlarını ve netice itibarile bizim kendi huzurumuzu doğrudan doğruya tehdid eden kuvvetlere karşı koymaları imkânını sağlıyacağız. Fakat ancak kendimiz varlıklı kaldığımız takdirde, onlara gerekli yardımı temin edebiliriz.»

Başkan Truman, Amerikanın özel teşebbüs sisteminin, şimdiye kadar dünyanın gördüğü en yüksek yaşama stan-

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Mr. Truman'ın ihtarı

Amerika Cumhur Başkanı Mr. Truman basın ajansı tarafından verilen ziyafette mühim bir hitabe irad etmiştir. Bu sözleri, dünya milletlerine bir ihtar mahiyetinde telâkki etmek hiç de yanlış olmaz, çünkü Amerika Cumhur Başkanına göre artık dünya milletleri iki şıktan birini seçmek mecburiyetindedirler. Bunun biri totaliter cepheye katılmak, biri de demokrasiyi benimsiyerek onun kanadları altında gelişmeğe karar vermektir. Mr. Trumana göre bugün bu iki şıktan birini seçmek bir mecburiyet mahiyetini almıştır. Yani milletlerin kâh bir tarafa meylederek, kâh öbür tarafa yönelerek idarei maslahat siyasetile vaziyeti idare etmeleri sırası geçmiş ve her milletin hakikî çehresile görünerek durumunu açıklamasını gerekleştiren bir mecburiyet başgöstermiştir!

Bu mecburiyetin neden ileri geldiğini Mr. Truman gerçi apaçık anlatmamaktadır. Fakat bunu zımnen anlatmak hususunda da kusur etmemektedir. Çünkü «bahis mevzuu olan milletleri, hattâ Amerikayı tehdid eden kuvvetlere» işaret etmekle maksadını belirtmiş, hattâ daha sonra «Harbin meydana getirdiği perişanlık, bu memleketleri o derece fakir düşürmüştür ki bunlar dış baskı ve yabancı ideolojiler için kolayca he-

***

— Arkası Sa. 3, Sü. 4 te —

Belediye gelirlerini arttıracak kanun

Vali Dr. Lûtfi Kırdar, Ankarada yaptığı temaslar üzerinde dün bize mütemmim malûmat verdi ve son zamdan istifade edemiyen memurların istihkaklarının sağlandığını söyledi

Şehrimizde bulunan Ankara Tıb fakültesi talebelerinden mürekkeb bir grup, Üniversite Talebe Birliğini, Tıb Talebe Cemiyetini ziyaret ve Üniversiteyi gezdikten sonra İstanbulun en büyük mülkiye âmiri sıfatile dün öğleden sonra Vilâyette Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmişlerdir. Gençler, Vali ile bilhassa meslekî hususat hakkında uzun müddet hasbıhal etmişlerdir.

Vali, dün kendisini ziyaret eden bir muharririmizin sorularına şu cevabları vermiştir:

«— Ankaraya bilhassa yaptıracağımız kapalı spor yerinin inşası için İller Bankasından yapacağımız istikraz işini takibe gitmiştim. Bu teşebbüsümüzü neticelendirdik. Bu sene bir buçuk milyon lira alacağız. Gelecek sene bu miktar iki buçuk milyon liraya iblâğ edilecektir. Bu suretle güreş, boks vesaire gibi sporlarla meşgul olan gençlerimize ve gene bu sahada ecnebi sporcularla yapılacak müsabakalar için şehre lâyık bir mahal vücude getirmiş olacağız. Çırağan sarayının tamiri ile bu işe tahsisi hakkında mütalealar muvafık değildir. Esasen Çırağan sarayı büyük bir Avrupa sermayesine ihtiyac göstermektedir. Yalnız imar ve tefrişi, yirmi milyon liraya mütevakkıftır.

— Arkası Sa. 2, Sü. 1 de —

Teksas City faciası

16 nisanda, Amerikada Teksas City limanında bir Fransız gemisinin infilâk ettiği ve binlerce yardaya fırlıyan kızgın maden parçalarının 50 petrol tankının parlamasına sebeb olduğu, bu suretle büyüyen yangının Monsanto kimya fabrikasına sirayet ettiği yazılmıştı. Bu faciaya aid ilk resimler gelmiştir. Bunlardan biri, ölülerin kamyonlara konmasını, diğeri de Monsanto fabrikasında felâketzedelerin alevler arasından nakledilişlerini göstermektedir.

— Telgraflar 3 üncü sahifede —

Gl. Marshall'ın Moskovadan Vaşingtona yolladığı telgraf

Ayan Meclisinin bugün büyük bir çoğunlukla tasarıyı kabul edeceği muhakkak görülüyor

Temsilciler Meclisi de üç gün sonra rey verecek, onun da Ayan gibi çoğunlukla yardımı tasvib etmesi bekleniyor

Rus basınının hezeyanları

New-York 21 (Radyo) — Amerika Dış İşleri Bakanı General Marshall, bugün Moskovadan Amerika Âyan Meclisine bir telgraf çekerek Türkiye ile Yunanistana yardım programını kabul etmenin «elzem» olduğunu bildirmiş ve bu programın tatbikına tamamile taraftar bulunduğunu ilâve etmiştir. Âyan toplantısına başkanlık eden Michigan Senatörü Vandenberg, General Marshall'ın bu telgrafını okumuş ve onun, Moskovaya hareketinden evvel her şeyi hazırladığını ve hazırlıkların bitirdikten sonra yola çıktığını söylemiştir. Onun için Başkan Truman'ın Türkiye ve Yunanistana yardım programı, yarın saat 21 de Âyan Meclisinde reye konacaktır.

Vandenberg tarafından verilen malûmata göre Vinconsin senatörü cumhuriyetçi Alexander Willey, General Marshall'ın yardım programını tasvib edip etmediğini anlamak istemiş, bunun üzerine General Marshall'a müracaat edilmiş, o da programı hazırlamağa yardım ettiğini ve Mr. Truman'ın bu yoldaki mesajına vâ-

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Halk Partisi Kurultayının hazırlıkları

«Ulus» ta çıkan mühim bir başyazı

Falih Rıfkı Atay diyor ki: «Parti, programını bu yeni şartlara daha iyi uydurmak gerektiğini anlamazlıktan gelemez»

Ankara 21 (Telefonla) Cumhuriyet Halk Partisi büyük kurultayı hazırlıklarına devam edilmektedir. Alınacak kararlar C.H.P. nin istikametini sarih şekilde tayin edeceğinden Demokrat Parti tarafından da alâka ile takib edileceği anlaşılan bu toplantıya hususî bir ehemmiyet verilmektedir. Falih Rıfkı Atay «Ulus» taki başyazısında bu münasebetle diyor ki:

«Cumhuriyetin kuruluşundanberi Tür-

— Arkası Sa. 3, Sü. 3 te —

Vefat eden Kral Christian

Yeni Danimarka Kralı IX Frederick

Danimarkanın yeni Kralı

Kral Christian vefat etti, Frederick IX tahta geçti

Kopenhag 21 (A.P.) — Epeyce zamandanberi hasta olan Kral Christian dün gece vefat etmiş, bugün saat 10 u iki dakika geçe, Christian Borg şatosunun tarihî balkonunda kısa bir merasim yapılmış ve Kral IX uncu Frederick resmen yeni Danimarka Kralı ilân edilmiştir. Tebliğ, Başbakan Knud Kristense tarafından yapılmıştır. Başbakan, 3 defa şu şekilde bağırmıştır: «X uncu Kral Christian öldü. Yaşasın Majeste IX uncu Frederick.»

— Arkası Sa. 3, Sü. 1 de —

Bağdaddaki Rus ticaret ataşesini kim dövdü?

Bağdad 21 (A.P.) — Sovyet Ticaret ataşesi Michael Lvov'un Bağdadda dövüldüğünün iddia edilmesi üzerine Sovyet ve Irak hükûmetleri arasında bazı diplomatik hâdiseler cereyan etmiştir.

Saut El-Ehrar gazetesi, Lvov'un Iraklı bir gizli polis teşkilâtı mensubu tarafından dövüldüğünün iddia edildiğini yazmıştır.

— Arkası Sa. 3, Sü. 1 de —

Hind ticaret heyeti, Yeşilköy hava meydanında karşılayıcılar arasında

Hind ticaret heyeti İstanbula geldi

Heyet azaları: «Hindistan Türkiyeyi, Türklerin Hindlileri tanıdıklarından çok daha fazla tanıyor» diyorlar

Bir müddettenberi Ankara ve İzmirde tetkiklerde bulunan Hind ticaret heyeti, dün uçakla İzmirden şehrimize geldi. Uzak bir ülkeden, bizim için daima efsaneler diyarı olan Hindistandan kalkıp Türkiyeye ticarî temaslarda bulunmaya gelen kimisi Avrupaî, kimisi yerli elbiseler giyinmiş bu dokuz sevimli misafir, yalnız tüccarlarımızı değil, gazetecilerimizi de ziyadesile alâkadar etti.

İzmir tüccarlarından Avni Nuri Meserretçioğlu ile beraber gelen heyet azaları Yeşilköyde, İstanbul Ticaret Odası Reisi Mithat Nemli ve oda erkânı tarafından karşılandılar. Sonra hep beraber şehre gidilerek, misafirler Pera Palas Oteline bırakıldılar.

Heyet azaları öğleden sonra, Ticaret Odasına gelerek, hemen ticarî temaslarına başladılar. Bu arada gazetecilerle de bir görüşme yaptılar. Fakat buna, ne dereceye kadar görüşme denebilir, pek bilemeyiz. Zira doğrusu istenirse, heyet başkanı Bay İsfehanî, bir Buda heykeli kadar sükûtî. İstanbulu çok gü-

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

Profesör Briggs

"Bağımsız, canlı, azimli, sağlam Türk milleti„

Türkiyeden Amerikaya dönen profesör Briggs'in basına demeci

New-York 21 (A.P.) — Geçen hafta Türkiyeden dönen New-York'un Cornell Üniversitesi profesörlerinden Herbert W. Briggs, bu memlekette müşahede ettiği terakki zihniyeti ve askerî kudret gösterisinin kendisi üzerinde muazzam bir tesir yarattığını söylemiştir.

Dr. Briggs, geçen ay zarfında İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde milletlerarası hukuk konusu hakkında iki hafta müddetle konferanslar vermek üzere Türkiyeyi ziyaret etmişti.

Profesör, kendisile görüşen basın muhabirlerine ezcümle şunları söylemiştir:

«— Türk milletinin hayatiyeti ve sağlamlığı, içinde yaşadığı şartları terakki ettirmek hususundaki azmi ve bağımsızlığıle Boğazlar üzerindeki kontrol hakkını muhafaza etmek kararı da ben-

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

Adnan Menderes ve arkadaşlarının İzmirdeki hasbıhalleri

İzmir 21 (Telefonla) — Adnan Menderes ve Sadık Aldoğan Demokrat Parti Yalova ocağında halkın suallerine cevablar vermişlerdir. Sadık Aldoğan bilhassa Partinin muhtar seçimlerine girmiyeceğini, dinin elde mevcud olduğu-

— Arkası Sa. 3, Sü. 6 da —

İzmir gençliğinin komünizm aleyhindeki nümayişi

İzmir gençlerinin komünizm aleyhinde bir nümayiş yaptıklarını ve «Zincirli Hürriyet» gazetesinin basıldığı matbaaya girerek, ellerine geçirdikleri gazeteleri parçaladıklarını bildirmiştik. Yukarıdaki resim, nümayiş esnasında, ellerinde Atatürkün fotografı bulunduğu halde İzmir caddelerinden geçen gençleri göstermektedir.

SPOR

Liselerarası futbol şampiyonası başladı

Galatasaray, İzmir lisesini yendi, Ankaralılar Adanalılarla berabere kaldılar

Galatasaray ve İzmir Atatürk liseleri takımları müsabakadan evvel

Türkiye Liselerarası futbol birinciliklerine dün dört şehir şampiyonası arasında, Fenerbahçe stadında başlanmıştır. İlk maçı Galatasarayla İzmir Atatürk Lisesi takımları yaptı.

Reşad Ertenin idare ettiği maça takımlar şöyle çıktı.

Galatasaray: Zeki - Fazıl, Yılmaz - Salim, Doğan, İnanç - Isfendiyar, Ecmel, Korhan, Mehmed Ali.

Izmir takımı: Erdem - Ertuğrul, Ihsan - Aydemir, Ahmed, Mustafa - Ibrahim, Ekrem, Faruk; Ayhan, Cavid.

Galatasaray takımı yavaş oynamakla beraber oyuna çabuk hâkim oldu. Izmirlilerin de sık sık üstünlüğü ile geçen maçın 13 üncü dakikasında Korhan G.Sarayın ilk golünü yaptı. Devre 1-0 Galatasarayın lehinde bitti. Ikinci devrede Galatasaray daha çok gol fırsatı yakalamıştı. Korhanın yaptığı iki golden sonra Galatasaray maçı 3-0 kazandı.

İkinci maç

İkinci maç Ankara Gazi Lisesile Adana Ticaret Lisesi takımları arasında oynandı. Takımlar sahaya şöyle çıktı:

Ankara: Erdal - Refet, Metin - Şefik, Erol, Orhan - Tarık, Turhan, Necdet, Faik; Orhan.

Adana takımı: Recai - Oğuz, Mustafa - Hacı, Hakkı; Osman - Recai, Ferid, Nizam, Mustafa, Nevzad.

Iki takımın oyunu zevkli bir şekilde başlamıştı. İlk dakikalarda Ankaralılar süratli bir oyunla sık sık Adana kalesini sıkıştırmağa başlamışlardı. Adana müdafileri iyi bir oyunla bütün tehlikeleri anlatıyorlardı. Ankara sol içi güzel bir kaçışla beşinci dakikada ilk golü yaptı. Adanalılar bu sayıdan sonra açıldılar ve 14 üncü dakikada sol içleri bir kafa vuruşile beraberlik sayısını yaptı. Ankara takımının ağır bastığı ilk devre 1-1 bitti. İkinci devrede lüzumundan fazla sert oynıyan Adanalılar, oyuna tamamen hâkim olmuşlardı. Ankara takımının düzgün müdafaası ikinci bir sayı için fırsat vermedi. Devre de 1-1 berabere bitti. Bugün Galatasaray - Adanalılar, Ankara da İzmir takımı ile Şeref stadında karşılaşacaklar. Maçlara saat 16 da başlanacaktır.

Ö. B.

Şehir haberleri

Okullarda ders kesimi

Bakanlık imtihan günlerini tesbit etti

Millî Eğitim Bakanlığı, okullarda ders kesimi ve imtihan günlerini tesbit etmiştir. Buna göre, ortaokullar, lise, Ticaret ve Meslek okullarında 24 mayıs cumartesi günü, erkek orta sanat okulları, erkek sanat enstitüleri, orta yapı okulları, yapı enstitüleri ve akşam erkek sanat okullarında 30 mayıs cuma akşamı, kız teknik öğretim okulları, kız enstitüleri, akşam kız sanat okulları ve erkek terzilik okullarında 26 mayıs sabahı, erkek teknik öğretim okullarında 31 mayıs cumartesi günü derslere son verilecektir

Ortaokullarda devlet ortaokul imtihanları 30 mayısta başlayıp 30 haziranda bitecek, lise bitirme imtihanları ise 26 mayıstan 15 hazirana, olgunluklar da 23 hazirandan 30 hazirana kadar sürecektir.

Diğer okulların imtihan günleri şunlardır. Erkek Teknik Öğretim okullarında bitirme imtihanları 9-28 haziran, erkek orta sanat okulları, erkek sanat enstitüleri, orta yapı okulları, yapı enstitüleri, bitirme imtihanları 4-5 haziran, atölye imtihanları 29 - 30 temmuz, akşam erkek sanat okulları bitirme imtihanları 2-3 haziran, Ticaret öğretim okulları bitirme imtihanları 31 mayıs - 7 haziran, Kız teknik öğretim okulları genel, yardımcı, meslekî ve pratik ders imtihanları 2-30 haziran, kız enstitüleri ve akşam kız sanat okullarında genel ders imtihanları 30 mayıs - 19 haziran. Meslekî ve pratik ders imtihanları 16-30 haziran, erkek orta terzilik ve akşam orta terzilik okulları bitirme imtihanları 2-14 haziran.

Çimento satışlarına bugün tekrar başlanıyor

Bölge Ekonomi Müdürlüğünde çimento fabrikatörlerinin iştirakile dün bir toplantı yapılmış ve birkaç gündenberi durdurulmuş olan çimento satışlarına bugünden itibaren yeniden başlanmasına karar verilmiştir. Bundan sonra Samsun, Amasya, Tokad, Sıvas, Kayseri, Niğde, İçel ve bunların doğusunda kalan iller, ihtiyaçlarını Sıvas Çimento Fabrikasından, Ankara ve havalisi Ankara Çimento Fabrikasından, diğer iller ise ihtiyaçlarını İstanbul fabrikalarından temin edeceklerdir. Hususî inşaat sahibleri ihtiyaçları olan çimentoyu valilikler vasıtasile alacaklardır. Müteahhidlere ise ihaleyi yapan merci tarafından bir vesika verilecektir. Çimento fabrikaları siparişleri bu vesikalara göre ve peşin bedelle teslim edeceklerdir. Ekonomi Bakanlığı tarafından bir iş'ar vaki olmadıkça, teslimatta zaman sırası gözetilecektir. Ayrıca halkın ihtiyaçları için bayilere çimento verilecektir. Valilikler bu çimentoların karaborsaya geçmemesi için çalışacaklardır.

Kıdem zammı alacak öğretmenler

53 ilkokul öğretmeni kıdem zammı görmüştür. Bu sene daha 1300 ilkokul öğretmeni kıdem zammı görecektir.

Memba suları nasıl satılacak?

İstanbul Sağlık Müdürü Faik Yargıcı birkaç gündenberi memba sularını gezmektedir. Bazı sucuların çinkodan mamul kablarla su nakil ve satışı yaptıkları görülerek gıda nizamnamesine aykırı olan bu gibi kablarla satış menedilmiştir. Halkın da buna dikkat etmesi rica edilmektedir.

Amerikan filosunu karşılama programı

3 mayısta şehrimizde bulunacak Amerikan filosunun şehrimizde karşılanma programı bugün Ankaradan gelen subayların da iştirakile Vilâyette hazırlanacaktır. Amiral ve kurmayı şerefine Belediye Gazinosunda bir suare ve Pera Palasta da ordu namına bir danslı çay verilecektir. Filo Vilâyetçe verilecek kartlarla halka gezdirilecektir.

«Ege» dün gitti

Batı Akdeniz seferini yapan Denizyollarının Ege vapuru, 224 yolcu ve 450 ton mal ile dün limanımızdan hareket etmiştir. Vapurla Varşova Elçimiz Şevki Berker, Viyana Sefirimiz Numan Tahir, İtalyan ticaret heyeti, Londra Başkonsolosumuz Nebil Süreyya Akçaer, Frankfurt Başkonsolosumuz Orhan Tahsin de gitmişlerdir.

İzmitten 80 ton mukavva geldi

Bölge Sanayi Birliğinin İzmit Kâğıd Fabrikasından tedarik ettiği 80 ton mukavva gelmiştir. Mukavvalar yakında sanayicilere tevzi edilecektir.

Sanatkâr Kemal Küçüğün ölüm yıldönümü

1936 yılı nisanının 23 ünde hayata gözlerini yuman sanatkâr Kemal Küçüğün ölümünün 11 inci dönüm yılı münasebetile 23 nisan çarşamba günü Ankara radyosunda ve kendi talebeleri bulunan Eminönü Halkevinde tören yapılacak, ayrıca arkadaş ve dostlarından müteşekkil bir grup aynı gün saat 14 te Eyüb camiinde toplanarak merhumun mezarını ziyaret edeceklerdir.

Dünya hastabakıcı hemşireler kongresi

Dünya Hastabakıcı Hemşireler Birliğinin Amerikada yapılacak olan kongresinde Türkiye adına bulunmak üzere davet olunan Bayan Fahrünnisa Seden, bugün Panamerikan uçağı ile Amerikaya gidecektir. 1899 senesinde Amerikalı Mis Bedford tarafından kurulan bu birliğe aza olan milletlerin sayısı otuzdan fazladır. Bayan Fahrünnisa Seden, hemşirelik tahsilini Amerikada yapmış değerli bir münevverimizdir.

Güzel bir sergi

İstanbul Hayırsevenler Derneği tarafından, ressam Harilos Ksantopulos'a aid bir resim sergisi, Tünelde Hidivyal Palasta açılmıştır. 107 tablonun teşhir edildiği bu güzel sergi 5 mayısa kadar açık kalacaktır.

Bir neşriyat davası sona erdi

Muharrir Muzâffer Garanın, «Yurd» dergisinde «Akisler» başlığı altında yazdığı bir yazıda şahsına hakaret ettiği iddiasile mezkûr dergi ve yazının sahibi Ahmed Alâeddin hakkında açtığı hakaret davası dün Asliye Birinci Ceza Mahkemesinde sona ermiştir. Neticede mahkeme, yazıda hakaret bulunduğunu kabul ederek sanığı 3 ay hapis ve 50 lira ağır para cezasına mahkûm etmiştir. Ceza tecil edilmiştir.

Kahvecilerle müşteriler arasında kavga çıktı

Eyübde Defterdarda Mehmed Yıldızın kahvesinde kahve parası meselesinden çıkan bir kavgada müşterilerden Burhan ve Sabahaddinle kahveci Mehmed ve ortakları Baha, Fethi ve Hasan bıçaklarını çekerek birbirlerine girmişler, kavga sonunda Burhanla Sabahaddin muhtelif yerlerinden bıçakla yaralanarak hastaneye kaldırılmışlardır.

İktisad balosu

İktisad Fakültesi Talebe Derneği, İktisad Fakültesinin onuncu yıldönümü dolayısile, Taksim Belediye Gazinosu salonlarında bir balo tertiblemiştir. 22 nisan salı akşamı verilecek olan bu balonun her bakımdan mükemmel olması sağlanmış bulunmaktadır. Bazı Bakanlarımızın da baloya şeref verecekleri haber alınmıştır.

Belediye gelirlerini arttıracak kanun

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Bittabi Ankarada takib ettiğim işlerin başında D fıkrasından maaş alan memurların zamdan istifade edebilmeleri için tahsisat temini vardı. Hükûmet icab eden kanunları hazırlamıştır. Bunlarla gerek Belediye, gerek Özel Muhasebe gelirleri artmaktadır. Büyük Millet Meclisinin bu toplantı devresinde çıkacağı ümid edilen bu kanunlarla gelirimiz artacak ve memurlarımızın zamlarını verebileceğiz. Yeni gelir kaynakları meyanında arazi vergisinin artması, yol vergisinin kazanc nisbetinde tahakkuk ve tahsili, akaryakıt üzerinden hisse alınması, sinemalardan belediye hissesinin arttırılması vesaire gibi kaynaklar vardır.

Belediye sarayı inşası için herhangi bir teşebbüsümüz yoktur. Elimizde de şimdilik bu işe sarfedecek paramız yoktur. Dün gazetenizde yazdığınız gibi Millî Eğitim Bakanlığı emrinde çalışan Profesör Onat bir hatıra olarak böyle bir plân hazırladı. Kendisine ancak yaptığı maket vesaire mukabili ufak bir masraf vereceğiz. İleride müsaid vakitte bu saray için açacağımız müsabakaya bu plân bir esas teşkil edecektir.

Avrupadan memleketimize fidan veya çiçek getirilmesi yeni bir şey değildir. Ben buraya gelmeden de getirtiliyormuş. Bizim fidanlığımızın biri meyva fidanlığı, diğeri de teşçir fidanlığıdır. Halbuki bahçelerin tezyinine yarar çiçek ve fidanlar burada yetiştirilmemektedir. Liretin düşkünlüğü gözönünde tutularak bahçelerimiz için 7-8 bin liralık fidan getirtilmiştir. Bunlardan pek az miktarı da memlekemizde ender bulunan meyva fidanıdır. Maamafih Büyükdere fidanlığında bu seneden itibaren meyva ve sebzeye ilâveten çiçek de yetiştirmeğe başlıyacağız.

Kokkömürü tevziatı bu sene de Kömür Tevzi Müessesesi tarafından yapılacaktır. Tevzi zamanı yaklaştığından biz henüz hazır vaziyette değiliz. Bu itizarla önümüdeki sene de eski şekil devam edecektir.

İstanbulun 500 üncü yılını kutlama dolayısile imar plânının tatbikı için yeni birşey yoktur. Şimdilik buna lüzum olan büyük tahsisatın alınması veya bir istikraz temini dünya durumunun sükûnet bulmasına bağlıdır.

3 mayısta gelecek Amerikan misafirlerimiz için bir ziyaret programı hazırlanmıştır. Çarşamba günü de Ingiliz parlamento heyeti şehrimizde bulunacaktır.»

Çukurova Yardımlaşma Derneği Başkanlığından

(Eski Adana Kız ve Erkek Liselerinden Yetişenler Cemiyeti)

Derneğimizin olağanüstü toplantısı 26 nisan 947 cumartesi günü saat 14 te Eminönü Halkevi büyük salonunda yapılacaktır. Üyelerimizin ve Çukurovalı büyüklerimizin toplantımıza şeref vermeleri rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Yönetim, kontrol kurulları ve haysiyet divanı seçimi.

Hâdiseler - Düşünceler

Mühim bir kültür müessesemizin 10 yılı

—Bugünkü Üniversite merasimi münasebetile—

Yazan: **Prof. Fındıkoğlu**

Bugün İstanbul Üniversitesi, şubelerinden birinin onuncu faaliyet yılını akademik bir merasimle kutlulamağa hazırlanıyor. Programa göre iki profesörle biri mezun olmuş, diğeri olmak üzere bulunan iki talebenin hitabelerinden sonra yapılacak hususî bir toplantıya İktisad fakültesi Talebe Cemiyetinin senelik İktisadcılar balosu son verecektir.

Memleketimizin bir tek Üniversitesinin mazisini kısaltanlarla aynı fikirde olmadığımızı okuyucular çok iyi bilirler. Bazı kimselerin 1933-1934 senesinde ıslah edilmiş Üniversitemizi aynı tarihle başlatanları bu sütunlarda her vesile ile tenkid ettik. Bir milletin yüksek kültür hayatı, merhalelerinin radikal ayrılığına rağmen bile tarihî bir süreklilik içindedir. Bizdeki mekteb ve üniversite, zihniyetleri ve öğretim usulleri ne olursa olsun eski orta ve yüksek medresenin, külliyenin devamıdır. Muhtariyeti elde eden Üniversitemizi bu sene başında 493 yıllık bir tarih içinde düşünen ve bu düşüncesinden dolayı bütün Üniversite öğretim heyeti ve talebe kitlesi tarafından dakikalarca alkışlanan İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Sıddık Sami, artık herkesçe benimsenmesi icab eden bir hakikati belirtmiştir. Böyle bir belirtmenin ilim bakımından gerçekliğine, aynı zamanda yeni nesilleri Avrupa ve Amerika karşısında arasıra düşülen aşağılık ve madunluk duygusundan kurtarmak gibi pedagojik bir vazife de katılıyor. O halde bugün Üniversitenin dallarından birinin on senesinden niçin bahsediyoruz?

Hemen söyliyelim ki dört, bir zamanlar beş fakültesi olan Üniversitemizin en yeni ve genc şubesi olan on yıllık İktisad fakültesi, dünya ölçüsünde dahi varlığı yeni olan kültür müesseselerinden biridir. Düşününüz: Fransada bile bugün sırf iktisadî ve içtimaî ilimler için kurulmuş bir fakülte mevcud değildir. Buna mukabil Cermen ve Anglo-Sakson memleketlerde şöyle böyle bir çeyrek asırlık tarihe sahib olan İktisad fakülteleri mevcuddur. Son gelen haberlerden Leipzig Üniversitesinde böyle bir fakültenin henüz kurulduğunu öğreniyoruz. Demek istiyoruz ki Türk kültür âleminin kutluladığı bu onuncu yıl, Garb medeniyetinin Avrupa ve Amerikadaki mümasil müesseselerile aynı devre içinde doğmuş sayılabilecek bir müessesesine aiddir. Bundan dolayı Türkiyenin şimdilik biricik olan İktisad fakültesini, bütün Üniversitemizi kadrolayan tarihî bir tablo içinde düşünmek zoraki ve yersiz olacaktır.

Memleketimizdeki modern iktisad tedrisatı, elde mevcud vesikalara göre 1827 de tesis edilen Tıbhaneden 1838 de «Mektebi Tıbbiyei Adliye» ye çevrilen müessesede yapılmıştır. Serandi Arşizen isminde bir ecnebi tarafından yapılan bu derslerin bir Osmanlı Rumu tarafından yapılmış tercümesi, son günlerde hususî bir kütübhaneden Üniversite kütübhanesine devredilmiş bulunuyor (1). Bu hesabca ilk defa Tıb fakültesinde okunan iktisad ilmi, sonradan Mülkiyeye, Hukuk mekteblerimize, Hukuk fakültelerine, Yüksek Titaret mektebine, hattâ bir aralık orta öğretim müesseselerine girerek kendine mahsus tabiî bir gelişme elde etmiştir. Garb memleketlerinde de rasladığımız bu gelişme ve serpilme yolu, tabiî olarak bir hedef hazırladı: Muhtelif öğretim müesseselerindeki iktisad öğretimini başlıbaşına bir cihaza kavuşturmak. Birinci ve İkinci Dünya Harbleri arası, başka memleketler gibi bizde de «iktisadi» nin şuurunu gerekleştirecek hâdiselerle dolup taştı. Bir zamanlar Mülkiyede iktisadî doktrinler ve sosyoloji dersi okutmuş olan hocam Prof. M. Emin Beyin yerinde bir sözile «Hukuk tedrisatının koltuğu altında kalmıyacak bir iktisadî ve içtimaî ilimler fakültesi» ihtiyacı belirdi (2). Böyle bir fakültenin kuruluşundaki mucib sebebleri anlatan bir vesikanın şu satırlarını okuyunuz: «Esasen Hukuk fakültesinde iktisad disiplinlerinin zarurî olarak ancak tâli bir mevkii olabilir. Bu disiplinlere pek az ders saati ayrılır. Nitekim 1934 ıslahatından sonra İstanbul Hukuk fakültesi ders programında dört ders yılı zarfında hukukî ilimlere bütün ders saatlerinin yüzde 84 ü isabet ettiği halde ekonomik ve sosyal ilimlere ancak yüzde 16 sı düşüyordu. Ders saatlerinin azlığı dolayısile bu sistem içinde talebe, iktisad ilimlerine ancak ikinci derecede bir ehemmiyet atfedilebilir. Diğer taraftan profesörler de, derslerinde ekonominin en iptidaî vakıa ve meselelerini izahla iktifa etmek, ekonominin mühim hususî branşlarını hiç tedris edememek, bir çok sosyal meselelere girememek mecburiyetinde bulunurlar. Hulâsa Hukuk fakültesinde temerküz ettirilen iktisad tedrisatında talebenin ekonomik ve sosyal hâdise ve meseleler hakkında kâfi bir bilgi edinmesine imkân yoktur (3).» İşte 1936-1937 ders senesinde dört şubeli İstanbul Üniversitesini beşe ifrağ eden ve bugün yapılacak bir kültür merasiminin mevzuunu teşkil eden İktisad fakültesi, bu neviden mucib sebeblerle kurularak faaliyete geçmişti. Bugün, Avrupa ve Amerikadaki mümasillerile memleket çapı gözönünde bulundurulmak şartile karşılaştırılabilecek olan bu genc hars müessesemiz, yeniliğine rağmen yaptığı ilmî neşriyatla mevcudiyetini milletlerarası iktisad ilmi mahfillerinde tanıtmış, hattâ karşılıklı fikir alışverişine zemin hazırlamıştır. Bir istatistik, şimdiye kadar fakültenin hayata attığı mezunlardan iki yüz kadarının tamamile hususî bir takım ekonomik teşebbüslere giriştiklerini, devlete aid iktisadî teşekküllerde veya yarıresmî müesseselerde çalışanların da icab eden yerlerde muvaffakıyetli bir müsabaka imtihanı geçirdiklerini belirtiyor. Hiç şüphesiz ki bunların içinde en ziyade serbest hayata atılan fakülteliler, İktisad fakültesinin bugünkü Türkiyede kuruluş hikmetini daha iyi ifade edeceklerdir. İmparatorluk devrindenberi iliklerimize işlemiş olan maaşçılık ve devlet kasasından geçinme zihniyetini ancak bu neviden bir hikmetin artış derecesi tedavi edecektir. Geçen asrın sonlarına doğru vatanını terketmek mecburiyetinde kalan değerli bir Türk gencinin Fransada yaptığı, sonradan Türkiyede devam ettiği sosyolojik neşriyatın ve ahlâkî mücadelelerin ağırlık merkezi olan «şahsî teşebbüs» fikri, bugün onuncu faaliyet senesi kutlulanan Iktisad fakültesinin pedagojik gayelerinden birini teşkil etmekte devam ederse beklediğimiz iktisadî zihniyet inkılâbının fecrini hazırlamış oluruz. Başka yüksek kültür müesseselerimizin serbest meslek erbabı yetiştirdiğini kabul etmekle beraber şu hakikati belirtmekten de çekinmiyeceğiz: Ekonomik hâdiselerin seyrini sağlam bir illiyet telâkkisi ve kuvvetli bir teori ile kavramış, bu teoriden tatbikata geçme yolunu bulmuş olan münevver Türk, başkalarını istismar etmeksizin yeni iktisadî kıymetler yaratan insan tiplerinin başında gelmektedir.

Bununla beraber onuncu faaliyet senesi idrak edilen yeni bir fakülte münasebetile bazı Garb memleketlerinde ortaya çıktığını gördüğümüz Neo-liberalizmin edebiyatını yapmak istediğimiz zannedilmesin. İktisadî devletçiliğimiz, muayyen tarihî ve sosyal şartların tesirile doğmuş, gelişmekte bulunmuş bir uzviyet gibidir. Harb ve buhran senelerinde bu devletçiliğin ifa ettiği hizmetleri inkâr etmek çok yersiz ve lüzumsuz bir hareket olur. Gene hâdiselerin tazyikı altında sivrilen devletçiliğimiz, son iki senenin olupbitenlerinin gösterdiği gibi, devletle ferdin çalışma sınırlarını daha makul şekilde çizmeğe doğru yönelmiştir. Bu sınırın devlete aid sahasında da iktisad politikası, içtimaiyat, içtimaî siyaset... gibi derslerle beslenen Iktisad fakültesi mensublarının görecekleri işler vardır. Bu işler arasında Türkiyedeki içtimaî sınıf ve tabakalar arasında içtimaî adaleti daha fazla gerçekleştirmek mak sadile kurulan çalışma teşkilâtının cihazı, kültürlü ve idealist unsurlara bilhassa muhtacdır. Hulâsa bir bütün olarak düşünülecek iktisadî realitemizin gerek devlet, gerek ferd tarafından çevrilen kısımlarında hayatı sevdiren ve iktisadî aksiyon aşkile kıymet yaratma sevgisini, bundan yetmiş beş sene evvel Ahmed Mithat Efendinin bir risale ile ortaya attığı «Sevda-yi sa'y-ü amel» diye formüllenen iktisadî psikolojiyi gerçekleştirecek Türk tipinin bu fakülte mensubları arasından çıkmasını bekliyoruz.

Bir Fransız sosyologu, yalnız büyük tarih merhalelerini değil, aynı zamanda asırları da bazı sosyal vasıflarla vasıflandırır. Filhakika meselâ 16 ncı asır ne kadar «bedii» ve 17 nci asır ne kadar «felsefi» dir! Bu asra «Büyük Asır» denmesinin hikmeti de esasen bu değil midir? Keza 18 inci asır ne kadar «hukukî» dir! 19 uncu asra daha ziyade «siyasi» denebilir. Asrımıza gelince onun vasfı tamamile «iktisadi» dir. Biraz söz götüren bu vasıflandırma eğer doğru ise Türkiyenin iktisadileşmesinde ekonomik ve sosyal bilgilere programlarında yer veren diğer yüksek öğretim müesseselerile beraber birinci derecede İktisad fakültesinin rolü olacaktır. Temenni edelim ki bize çok şeyler vadeden bu genc fakültenin 20, 30 veya 50 nci yıldunümünü kutlulayacak olanlar, bu rolün ifası neticesi olarak Türk topraklarının üstünü ve altını her manada, daha fazla değerlenmiş görsünler!

(1) Bu hususta etraflı bilgi edinmek istiyenler İstanbul Üniversitesi Hukuk fakültesi tarafından neşredilen «Hukuk Fakültesi Mecmuası: Prof. İ. Fazıl nüshası» ile İktisad Fakültesinin neşreylediği «Türkiyede iktisad tedrisatının tarihi ve İktisad fakültesi teşkilâtı» isimli esere bakmalıdırlar. Yalnız kültür tarihimizde mühim bir yeri olan bu «mekteb» in hocalarını gösteren bir isim listesi içinde S. Arşizen'in ismi görülemiyor. Bk. Dr. Süheyl Ünver: Tanzimat, Sf. 946. Tarihi araştırmaları derinleştirmek icab ediyor.

(2) Bk. M. Emin: Siyasî İlimler Mecmuası, sayı: 91. Dört cildlik «Maarif Tarihi» ni yazan değerli âlimimiz Osman Nuri Bey de şöyle düşünüyor: «Hukukî ve iktisadî bilgilerin ayrılması ihtisas ve işbölümü bakımından çok yerinde olur.» C. III, Sf. 1033.

(3) Bk. Türkiyede İktisad Tedrisatı Tarhçesi, 1946, Sf. 66.

HEM NALINA MIHINA

Spor salonu - Sergievi

İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdar, Ankaradaki temaslarından memnun dönmüştür. Onun bu memnunluğu, belediye vergileri ve resimlerile yeni gelir kaynakları hakkındaki kanun tasarısının mayısta Büyük Millet Meclisinden çıkacağını öğrenmiş olması ve barem dışı 4000 belediye memurunun aylıklarına yapılan zamları ödiyebilecek ve bu suretle bir içtimaî adaleti yerine getirecek tahsisatı temin etmiş bulunması kadar, hattâ daha ziyade kapalı spor salonunun inşası için İller Bankasından istikraz yapmağa muvaffak olmasındandır. Vali ve Belediye Reisimizin dünkü gazetelerde çıkan müjdesine göre, şimdilik bankadan 1,5 milyon almak kabil olmuştur ve bir müddet sonra, bu para 2,5 milyon liraya çıkacaktır.

Esasen 2 Numaralı Parkta yapılması kararlaştırılan ve hem spor salonu, hem de sergievi olarak kullanılacak bina da 2 buçuk milyon liraya mal olacaktır.

Doktor Lûtfi Kırdarın bu binanın vakit kaybetmeden hemen inşasına başlanması için lüzumlu olan parayı temin etmesi, hem sporcularımız, hem de sanayi, ticaret ve bir kelime ile iktisadî çevrelerimizde büyük sevinçle karşılanacağına şüphe yoktur. Çünkü yalnız Türkiyenin değil, Yakın ve Ortaşarkın en büyük ve her bakımdan en mühim şehri olan İstanbulda muhtelif tesislerile bir kapalı spor salonu ve bir sergi binası bulunmaması, hakikaten büyük bir eksikti.

Kapalı salonlarda yapılması lâzım gelen millî ve milletlerarası müsabakalar nihayet 5-6 yüz kişi alan binalarda yapmak lâzım geliyordu. Bu salonların hiçbiri, bu maksadı ve günden güne sayısı artan spor meraklılarını tatmine kâfi gelmiyordu.

Galatasaray Lisesinin yemekhanelerinde ve bahçesinde kurulan eski Yerli Mallar sergisi de, hakikatte bir sergi değil, bir sergi taslağı idi. Türk sanayiinin gün geçtikçe çoğalan müesseseleri ve malları burada üstüste teşhir ediliyor ve yaz günlerinde sergiyi gezenlerin, sergiyi gezenlerin terlerini silmekten ve bunalmaktan, sanayiimizin gelişmesini görmeğe ve tetkike imkân bulamıyorlardı. İzmirin bir Kültür Parkı ve bu parkta daimî sergi binaları olsun da, İstanbulun neden olmasın? Düşüncesi her İstanbullunun sorduğu bir sualdi. Şimdi sporcuların da, sanayicilerin de emelleri gerçekleşme yoluna giriyor.

Prag'da verilen karar üzerine 1949 Avrupa güreş şampiyonluğu Türkiyede yapılacaktır. Bu güreşler açık havada değil, kapalı salonlarda yapıldığına göre, 1949 a kadar, mutlaka böyle bir salon vücude getirmek zarureti hâsıl olmuştu. Bizde ise yerli ve ecnebi binlerce güreş meraklısının tıklım tıklım dolduracağı böyle bir salonu ve diğer tesislerini yapabilmek için, önümüzde ancak kâfi zaman vardır. 1949 a kadar, bunları vücude getiremezsek, bütün Avrupa sporculuğuna karşı, mahcub bir vaziyete düşerek:

— Affedersiniz efendiler, bu şampiyonluk müsabakalarına elverişli bir salonumuz yok. Müsabakaları başka bir şehre naklediniz, demekten başka yapacak bir iş kalmazdı.

Şimdi böyle fena bir vaziyete düşmekten kurtulmuş bulunuyoruz. Avrupa güreşçilerini mükemmel bir salonda karşılaştırmak için, hemen işe başlamalıyız. Bu bahiste ehemmiyetle gözönünde tutulacak bir nokta da, yapılacak binanın, Dolmabahçe meydanının tanziminde uğranılan hale düşmemesidir. Malûm olduğu üzere bu meydanın tanzimi işi eksiltmeye çıkarıldığı zaman, bir müteahhid çok fazla fiat kırmış, fakat neticede taahhüdünü yerine getiremiyerek işi yarıda bırakmış ve bu yüzden meydanın tanzimi çok gecikmiştir. Yürürlükte bulunan arttırma, eksiltme kanunumuzun sebeb olduğu bu vaziyet, spor salonu - sergievi binasında da tekerrür ederse, gene geç kalmış oluruz. Böyle bir gecikmeye meydan vermemek için lüzumlu tedbirler de alınmalıdır.

Mevlûd

Sevgili büyüğümüz Beyoğlu nezafeti fenniye müfettişliğinden emekli Mora Yenişehirli Bay İsmail Hakkı Akdilekin vefatının 40 ıncı günü münasebetile ruhuna bugün öğle namazını müteakıb Beşiktaş Kılıcali camii şerifinde Mevlidi Nebevi kıraat edilecektir. Arzu buyuran ihvanı dinin teşrifleri rica olunur.

Oğlu Süleyman Akdilek

Ölüm

Haydarpaşa Nümune Hastanesi dahilî hastalıklar mütehassısı Dr. Ahmed Rasim Onatın, Taşkızak Fabrikası Tekne Müdürü ve Yüksek Mühendis Mektebi gemi inşaat muallimi deniz binbaşı Ata Nutkunun, Yüksek mühendis Abdurrahman Takinin, Ankara Merkez Bankası Müdürü Muzaffer Epirdenin kayınvalideleri ve Bayındırlık Bakanlığı imar reis muavini yüksek mühendis Salâhaddin Onatın ve İstanbul Tekel memurlarından Sabahaddin Onatın anneleri; Yanya eşrafından merhum Mehmed Şefikin refikası salihatı nisvandan

SAFİYE ONAT

vefat etmiştir. Bugünkü salı günü öğle namazı Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Edirnekapı Şehidlik mezarlığına defnedilecektir. Allah merhumeye rahmet, alesine sabır ihsan eylesin.

***

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası emisyon ve vezne müdürü Kâmil Refet Kıbrızlının ve İzmirde Anadolu gazetesi müdürü İbrahim Özdelin refikası Servet Özdelin pederleri, sabık Londra ve New-York Başkonsolosu

MEHMED REFET KIBRIZLI

nın Kıbrısta 25/3/1947 salı günü ansızın vefat eylediği teessürle öğrenilmiştir. Vatana getirilmiş olan rahmetlinin cenazesi bugün 22 nisan salı günü merhumun Büyükadadaki evinden kaldırılarak ikindi namazını müteakıb Büyükadadaki aile kabristanında ebedî istirahatgâhına tevdi edilecektir. Kederli evlâdlarına başsağlığı, rahmetliye Tanrıdan mağfiret dileriz.

BÜYÜK MİLLÎ BAYRAMIMIZ ŞEREFİNE
Kutlu 23 Nisan Bayramı münasebetile programlarımız
BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN DEĞİŞİYOR
EN SEÇME FİLMLER
MARMARA'da
Bütün gençliği coşkunluklarla dalgalandıran, her gösterildiği yerde hakikî bir sanat ve heyecan bayramı yaratan:
BUFALO BİLL
(RENKLİ Orijinal Kopyası)
Kudretli yıldızları:
LİNDA DARNELL — MAUREEN O'HARA — JOEL Mc CREA
Ayrıca: Merak ve esrar romanlarının dünya ölçüsünde en büyük zaferi:
PERİLİ EVİN ESRARI
ALEMDAR-MİLLÎ'de
ERROL FLYNN
Dünyanın en muazzam harikasını gösteriyor.
BOKS KRALI
TÜRKÇE eşsiz filminde onu görünüz.
Ayrıca: Bu müstesna bayram filmine ilâve olarak
HEYECAN ve MACERA TUFANI:
KURD KADIN

SARAY Sinemasında
24 nisan PERŞEMBE saat 18,30 da: 3 ÇEK VİRTÜOZU
PALENİÇEK-PLOÇEK-SADLO
tarafından BÜYÜK TRİO KONSERİ
Programda: RAVEL — SOSTAKOVİÇ — DVORAK
Biletler satılmaktadır.

Çocuk Bayramı
KİTAB SERGİSİ
Çocuk Bayramı münasebetile bütün çocuk kitabları teşhir edilmektedir.
Sergi üç gün devam edecektir.
AHMED HALİD KİTABEVİ

KIYMETTAR TEK TAŞLI PIRLANTA YÜZÜK
Sandal Bedesteninde teşhir edilmektedir. 24/4/947 perşembe saat 14 te satılacaktır.

ŞEHİR DRAM Tiyatrosunda
KÖYDE BİR AY
KOMEDİ KISMINDA
CEZA KANUNU
SON HAFTA
(5243)

Modern hayatın başdöndüren çılgınlıklarından yaratılan gençlik ve neşe filmi
Perşembe Akşamı AR Sinemasında
ATEŞLİ KALBLER
«Our Hearts Were Young and gay»
GAİL RUSSELL — DİANA LYNN'in
Ruhlara en büyük zevki tattıran son eserleri.
AR

Kadıköy HALKEVİ Sinemasında
Herkesin iftiharla görmekte olduğu Türk filmciliğinin şaheseri
GENÇLİK GÜNAHI
Büyük muvaffakıyetle devam ediyor.
Her gün matineler: 2,30 — 4,30 — 6,30, Suare 9,15 te

TAKSİM Sinemasında
Büyük İTİRAF
Büyük muvaffakıyetle devam ediyor.
Bu film pek yakında ANKARADA PARK ve SÜS Sinemalarında gösterilecektir.

Bahar Festivali
4 Mayıs - Pazar

CUMHURİYET

Nüshası 10 kuruştur.

Abone Şeraiti	Türkiye için	Harice için
Bir aylık	300 Kr.	600 Kr.
Üç aylık	800 »	1600 »
Altı aylık	1500 »	2900 »
Senelik	2800 »	5400 »

DİKKAT

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade olunmaz.

SON HABERLER

Türk - İngiliz dostluğu

Ankaradaki misafir İngiliz saylavları radyoda Türk milletine hitab ettiler

Ankara 21 (Telefonla) — Müsafereten Ankarada bulunan İngiliz saylavları, Ankara radyosunun kısa dalga ingilizce servisi vasıtasile Türk milletine hitaben birer mesaj yayınlamışlardır.

Muhafazkâr saylav A. H. E. Molson, mesajında şunları söylemiştir:

«— Türkiyeye geleli ancak bir kaç gün geçti. Fakat bu müddet, Kemal Atatürk tarafından kurulan temel üzerine yeni Türkiyenin nasıl bina edilmekte olduğunu görmemize kifayet etti. Bu kadar kısa bir zaman içinde ve memleket dışındaki şartların güçlüğüne rağmen şimdiden elde edilmiş bulunan başarıları takdir ediyoruz. İngilterenin sizlere yardım etmesini arzu ettiğiniz nisbette, geçmişte olduğu gibi ileride de elimizden geleni yapmağa azamî gayret sarfedeceğiz. Türkiye ile Britanya arasında sıkı dostluğun dünya barışını sağlamağa yardım edeceğine inanıyoruz ve bize gösterilen çok sıcak müsafirperverlikten dolayı teşekkür ediyoruz.»

İşçi saylav Haydu-Davies de, Türkiyede gördüklerinin tesiri altında bulunduğunu söyledikten sonra, milletlerin birbirlerini yakından tanımaları lüzumuna işaret etmiş, Ankarada bulundukları zaman zarfında arkadaşile beraber, Türkleri çok sevdiklerini kaydetmiş, İngiltereyi ziyaret edecek Türk milletvekillerinin de İngiliz milleti hakkında müsbet intıbalar getireceklerini ümid ettiğini bildirmiştir.

Haydu - Davies demiştir ki:

«— Biz dünyanın her milletile barış içinde yaşamak istiyoruz. Biz onlara ne kadar yaklaşabilir ve onlar da bizi ne kadar iyi anlayıp takdir edebilirlerse, barış devrinin güneşi o kadar çabuk doğacaktır. Türkiye ile Büyük Britanya ve onlarla bütün diğer memleketler arasında, ebedî dostluk istiyorum.»

Bağdaddaki Rus ticaret ataşesini kim dövdü?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Irak Dış İşleri Bakanı Dr. Fadıl Cemali bunu kat'î surette yalanlamış ve bu hususta tahkikat tamamlanmadıkça fazla bir şey söyliyemiyeceğini bildirmiştir. Dr. Cemaliye göre Lvov'u dövdüğü iddia edilen adam alelâde bir ırkçıdır. Gayriresmî tafsilâta göre Sovyet ataşesi bu adamın fotoğrafını çekmeğe teşebbüs edince adam mâni olmuş ve Lvov'un ısrar ve hücum etmesi üzerine, ataşeyi dövmüştür.

Sovyet elçiliği bu hâdise üzerine, Irak Dış İşleri Bakanlığına bir nota vermiş ve Irakın Moskova elçisi Said Abbas Mehdi şerefine hazırlanan bir toplantıyı anüle etmiştir.

Irak Dış İşleri Bakanlığı; Said Abbas Mehdinin, Moskovaya dönmesini geciktirmesini emretmiştir. Haber verildiğine göre elçi bu mesele hakkında polis tahkikatı yapılıncıya kadar Bağdadda kalacaktır.

Danimarkanın yeni Kralı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Kral Christian'ın cenazesi ayın otuzuncu günü kaldırılacaktır.

Hükûmetimizin taziyeti

Ankara 21 (a.a.) — Danimarka Kralı Majeste 10 uncu Christian'ın vefatı hasebile Protokol Umum Müdürü Kadri Rizan bugün saat 11 de Danimarka Elçisi Ekselâns M. Frank le Sage de Fontenay'i ziyaretle Cumhur Başkanımızın ve Cumhuriyet hükûmetinin teessür ve taziyetlerini bildirmiştir.

Ankara 21 (Telefonla) — Danimarka Kralının ölümü dolayısile bugün Ankaradaki resmî ve gayriresmî dairelerde bayraklar yarıya kadar indirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanının Şevki Koru'ya çektiği telgraf

Ankara 21 (a.a.) — Milletlerarası 51 inci maraton birinciliği Amerikada, Boston'da 34 milletin 181 şampiyonunun iştirakile yapılmış ve Şevki Koru 2.37.50 ile yedinci olmuştur.

Millî Eğitim Bakanı Reşad Şemseddin Sirer, Koru'ya aşağıdaki tebrik telgrafını göndermiştir:

«Aldığınız netice bizi sevindirmiştir. Teşekkür ve tebrikler.»

Meclisin dünkü toplantısı

Ankara 21 (a.a.) — Büyük Millet Meclisi, bugün, Tevfik Fikret Sılayın Başkanlığında yaptığı toplantıda, Balıkesir milletvekilliğine seçilen Orgeneral İzzeddin Çalışların seçim tutanağı onanmış ve 28 nisan pazartesi günü saat 15 te içtima etmek üzere oturuma son verilmiştir.

Bakanlar Kurulu da toplandı

Ankara 21 (a.a.) — Bakanlar Kurulu bugün saat 16 da toplanmış, saat 21 e kadar çalışmıştır.

Soğukların İzmir bağlarında yaptığı zarar

İzmir 21 (Hususî) — İzmir ve Manisa bağlarında soğukların yaptığı zarar derecesini tesbit etmek üzere 7 ekip halinde müthassıslar gelmesi beklenmektedir. İncelemeler bitince müstahsilin mağaza ve kooperatif borçlarının 5 senelik taksitlere bağlanacağı sanılmaktadır.

Çaldarisin beyanatı

Atina 21 (a.a.) — Başbakan muavini ve Dış İşleri Bakanı Çaldaris, Selânikte söylediği bir nutukta hükûmetin dahilde karışıklık çıkaranlara ve dışarıdan vukubulan tazyika hiç bir taviz de bulunmadan ve bir uzlaşma aramadan mücadelede devam edeceğini bildirmiştir.

Irak Başbakanının demeci

Bağdad 21 (a.a.) — Yeni Irak Başbakanı Salih Gabr, Saylavlar Meclisinde demeçte bulunarak yeni hükûmetin siyasetini izah etmiş ve Irakın Türkiye ve İranla olan münasebetlerinin bazı mahfillerde söylendiği gibi herhangi bir doğu bloku andlaşmasına değil, ancak iyi komşuluk prensipine istinad etmekte olduğunu söylemiştir.

Truman'ın dünkü nutku

— Baştarafı 1 inci sahifede —

dardını temin ettiğini beyan etmiş ve serbest bir ekonominin üstünlüğünü isbat için yaşama seviyesinin daha fazla yükseltilmesini tavsiye etmiştir.

Austin'in nutku

Washington 21 (a.a.) — Amerikanın Birleşmiş Milletler derneğindeki temsilcisi Warren Austin, gazete muharrirleri cemiyetinde söylediği bir nutukta, Birleşik Amerikanın Birleşmiş Milletler karşısında takib ettiği siyaset üzerinde şunları söylemiştir:

«— Şimdi karılaşılan güçlükleri ne kadar büyük olursa olsun Birleşmiş Milletler vasıtasile dünya çapında bir güvenlik sistemi kurmak, Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika için olduğu kadar diğer devletler için de istikbale ümidle bakmak için yegâne yoldur. Birleşmiş Milletlere karşı takib ettiğimiz siyasette teşkilâtın günden güne ilerlemekte ve gelişmekte olduğunu ve bu gelişmeye yardım edecek dünyanın en kuvvetli milleti olan Birleşik Amerikaya düşen hususî mesuliyetleri asla unutmamamız gerektir. İster Birleşmiş Milmamamız gerekir. İster Birleşmiş Milletlerden biri tarafından olsun vuku bulacak hiç bir veto, takib etmek istediğimiz siyasette bizi yolumuzdan alıkoyamaz. Yeter ki elimizdeki kuvveti adilâne bir şekilde kullanalım. Kollektif güvenlik sisteminin inkişafını desteklemek için askerî, siyasî ve iktisadî bütün kuvvetlerimizi kullanmalıyız. Yunanistan ve Türkiyeye yardım programı gibi kanunlar ve önceleri Japon mandası altına verilmiş olan adalar üzerinde askerî vesayetin tesis edilmesi hakkındaki kanunun kabul edilmesi, Amerikalıların barışın koruyuculuğunu yapmak niyetinde olduğunu gösterir delillerdir. Ekonomik faaliyet sahasında ise, Amerikan sermayesini dünyanın ekonomik kalkınması ve imarına hasretmek ve dünya ticaretindeki engelleri azaltmak için Amerikan nüfuzunu kullanarak hareket etmemiz lâzımdır.

Atom enerjisinin ve silâhların kontrolu için kolay ve müessir bir sistem tesbit edilmesi hususunda ısrar etmeliyiz. Asla bu meseleler üzerinde oybirliğile hareketi ihmal etmemeliyiz. Amerikanın bütün dünyada hürriyet ve adaletin sembolü olmakta devam ettiğini herkese anlatmalıyız. Diğer herhangi bir devletle olduğu kadar Sovyetler Birliğile olan münasebetlerimizde de hiç bir millet üzerinde hakimiyet tesis etmeyi, hiç bir milleti tehdid etmeyi arzu etmediğimizi veya yaşayış tarzına karışmak istemediğimizi hareketlerimizle ispat etmeliyiz. Biz küçük büyük bütün milletlerin hürriyet ve güvenliklerini korumak ve bir millet diğer memleketlerin haklarına ve hürriyetlerine tecavüz etmedikçe onunla dostça ve karşılıklı bir hürmet esasına dayanarak yaşamak istiyoruz.»

Amerikan yardımı Âyanda reye konuyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

kıf bulunduğunu hemen bildirmiştir.

Umumî kanaate göre yardım programı yarın büyük bir çoğunlukla kabul edilecek ve böylece Amerika Âyanı yardım programına aid muamelelerini bitirmiş olacaklardır.

Diğer taraftan Temsilciler Meclisi de üç gün sonra tasarıyı reye koyacak, o da Âyan gibi bir çoğunlukla tasarıyı kabul edecektir.

Tasarıya muhalefet edenler, hâlâ münakaşalar yapıyorlarsa da artık bu münakaşaların bir hükmü kalmadığına muhakkak nazarile bakılıyor.

Yardımın Ortadoğu petrollerile alâkası yok

Washington 21 (A.P.) — Associated Press muhabiri Jack Bell bildiriyor:

Âyan Meclisi Dış İşleri Encümeni başkanı senatör Vandenberg dün, Türkiyeye ve Yunanistana yardım tasarısının Amerikanın Ortadoğudaki petrol anlaşmalarını destekler mahiyetteki herhangi bir teahhüdü derpiş etmiyeceğini tasrih eden bir ek teklifini kabul edeceğini söylemiştir.

Bir aleyhtar

Boston 21 (A.P.) — Bugün Boston'da beyanatta bulunan Idaho senatörü demokrat Glen H. Taylor, Başkan Truman'ın Yunanistan ve Türkiyeye yardım siyasetinin «Boğazları ele geçirmek ve Rusyanın kalbini istilâ etmek» gayesini güden stratejik mahiyette askerî bir siyaset olduğunu söylemiştir.

Ruslar fena kızıyorlar

Moskova 21 (A.P.) — Bugün Sovyet yayıncısı Ilya Ehrenburg, Başkan Truman'ın Yunan-Türk yardım plânını, «kasaba bir ücret, hapishane gardiyanına bir mükâfat ve jandarmaya bahşiş» olarak vasıflandırmıştır.

Rus muharriri sonra şöyle devam etmiştir:

«Her gece «Amerikanın Sesi», Henry Wallace'ın Amerika namına konuşmağa yetkili olmadığını tekrar tekrar bildirmektedir. Siz mi yetkilisiniz, M. David Lawrence? Belki de Türkiyeye yardımınızın bizi mütehassis etmesinin icab ettiğini zannediyorsunuz. Son zamanlarda, müşterek düşmanlarımız nazi Almanya ve faşist İtalyaya karşı çarpışmış olan Yugoslavyaya yiyecek vermekten imtina ettiğinizi biliyoruz. Buna mukabil harb yıllarında elinden geldiği kadar Almanyaya malzeme temin eden Türkiyeye yapılacak yardımı tacil ettiniz.»

Moskova konferansında

Moskova 21 (B.B.C. nin hususî muhabiri bildiriyor) — Dörtlerin muavinleri bugün Avusturya meselesini konuşmuşlar ve bir takım anlaşmalara varmışlardır. İşgal kuvvetlerinin çekilmeleri meselesi bunlar arasındadır. Daha sonra Dörtler Avusturya muahedesini konuşmağa başlamışlar ve bir gizli oturum yapmışlardır. Fakat gizli oturumun bir netice vermediği anlaşılıyor.

Haber verildiğine göre General Marshall konferansın talikını istemek üzeredir. Fakat Avusturya meselesinin tekrar görüşülmesi muhtemeldir. Yarın sabah, Trietse meselesinin malî safhasına aid raporlarla meşgul olunacak ve Dörtler gündemlerini kararlaştıracaklardır.

Diğer taraftan İngiltere, Fransa ve Amerika kömür meselesi üzerinde bir anlaşma imzalamışlardır ve bu anlaşma Fransaya mühim menfaatler temin etmiştir. Bu anlaşma, batı devletlerinin icabında birbirlerini çok iyi tutabileceklerini göstermek itibarile ehemmiyetli sayılmaktadır.

E. A. M. elebaşıları sürgünden kaçtılar

Londra 21 (B.B.C.) — Atinadan gelen haberlere göre E.A.M, ın elebaşılarından olup adalara sürülmüş olan on beş kişi kaçmağa muvaffak olmuşlardır. Araştırmalar devam ediyor.

Karısını gaze bulıyarak yakan adam

Ankara 21 (Telefonla) — Karısı Mihriban Erçini gaze bulıyarak yakmaktan maznun Halis Erçin hakkındaki davaya bugün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Bugünkü duruşmada sanığın avukatı iki saat süren bir müdafaa yapmış, Savcı ile müdahil avukatın iddialarını ve dayandıkları adlî tıb raporunun delil teşkil etmediğini söyliyerek müvekkilinin beraetini istemiştir. Duruşma, kararın bildirilmesi için bir başka güne bırakılmıştır.

Halk Partisi Kurultayının hazırlıkları

— Baştarafı 1 inci sahifede —

kiye durmaksızın ilerlemiştir. Tek dereceli seçim ve çok partiler devri başlamıştır. Bütün içtimaî sınıflarda uyanıklık artmıştır. Yalnız bizde değil, dünyada büyük değişiklikler olmuştur. Halk Partisi bu yeni şartlar içinde hüviyetini daha iyi belirtmek, programını bu yeni şartlara daha iyi uydurmak gerektiğini anlamamazlıktan gelemez. Bu amaca varmağa çalışan serbest çalışmaların parti için bir ayrılaşmayı değil, bilâkis partinin her zamandan fazla birliğini ve beraberliğini sağlıyacağına şüphe yoktur. Biz, Türk vatandaşlarının kendi kanaatlerine göre parti seçmelerini C.H.P. için bir zaaf değil, demokrasi için bir kuvvet saymaktayız. C.H.P. için başlıca zaaf, kanaatlerile kendinden olmıyanların kendi içinde ayrılıklar yaratmağa çalışmaları olmalıdır. C.H.P. önümüzdeki kurultaydan her zamankinden daha taze ve kuvvetli çıkacaktır ve bütün ümidlerini onun parçalanmasına ve dağılmasına bağlamış olanları rüyalarından uyandıracaktır. Böyle de olmalıdır; çünkü tecrübe gösteriyor ki, Türkiyede millî kalkınmanın ve demokrasinin kaderi, bu partinin iktidarda olarak veya olmıyarak tarihî vazifesine devam etmesine bağlı bulunmaktadır.»

Teksas City faciası

Texas City 21 (A.P.) — Şehir, yavaş yavaş normal halini almağa başlamıştır. Halk, yemeklerini umumî mutfaklardan almağı bırakmış ve evlerde yemek pişirilmesine bağlanmıştır. Yalnız mektebler henüz açılmamıştır.

Belediye başkanı felâketin 35.225.000 dolarlık maddî zarar tevlid ettiğini söylemiştir. Şimdiye kadar verilen ianeler ise 200.000 dolara baliğ olmaktadır.

Kızılhaç teşkilâtının son tahminlerine göre ölü adedi 580, yaralı adedi de 3000 dir. Cesedlerin aranmasına devam edilmektedir. Şehrin üzerinde elân kalın bir siyah duman tabakası mevcuddur.

Akçakaledeki veba mücadelesi için tahsisat

Ankara 21 (Telefonla) — Akçakale köylerinde veba hastalığından ölenlerin sayısı yirmiyi geçmiştir. Suriyede veba vakaları görüldüğü, esasen hastalığın memleketimize Suriyeden geldiği anlaşıldığı için yeniden bazı tedbirlerin alınması Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmıştır. Hastalığı bulaştıran fareye ve pireye karşı daha kesin ölçüde mücadele etmek maksadile beş yüz bin liralık bir ödenek ayrılması gerektiğinden bu hususta bir kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Kızılayın eski muhasibi yeniden mahkûm oldu

Ankara 21 (Telefonla) — Zimmetlerine para geçirmekten sanık olarak Toplu Millî Korunma mahkemesinde muhakeme edilen Kızılay eski veznedarı Celâlle, muhasib Sami hakkında verilen mahkûmiyet kararları Temyizce bozulduğundan yeniden duruşmaları yapılmıştır. Duruşma sonunda Sami 7 yıl 7 ay ağır hapse, 17083 lira ağır para cezasına 4 yıl 8 ay memuriyetinden mahrumiyetine ve ihtilâs ettiği doksan bin küsur lirayı ödemeğe mahkûm edilmiş, evvelce 14 yıla mahkûm olan veznedar Celâl, suçu sabit olmadığından beraet etmiştir.

Afyon seçimi

Afyon 21 (a.a.) — Yeniden yapılan Afyon belediye meclisi seçiminin neticesi bugün belli olmuştur. Seçim kurulu bütün gece ara vermeden oyları tasnif etmiştir.

Alınan sonuca göre, asıl ve yedek üyeliklere ittifaka yakın bir çoğunlukla Cumhuriyet Halk Partisi adayları seçilmişlerdir.

Oya iştirak nisbeti yüzde 62,36 dır.

Belediye Meclisi yarın toplanarak başkanı seçecektir.

İngiltereye gidecek B. M. Meclisi heyeti

Ankara 21 (a.a.) — İngiltere Avam Kamarasının daveti üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi namına Birleşik Krallığı ziyaret için Londraya gidecek heyete C. H. P. den Amasya milletvekili Esad Uraz, Antalya milletvekili Nurullah Esad Sumer, İstanbul milletvekili Hüseyin Cahid Yalçın, İzmir milletvekili Said Odyak, Kocaeli milletvekili Nihad Erim, Rize milletvekili Fuad Sirmenle D. P. den İstanbul milletvekili Enis Akaygen, İstanbul milletvekili Fuad Köprülü seçilmişlerdir.

DOST Acı Söyler

İşittiniz mi?

Yeni bir rivayet çıkmış: Gûya hayat 6 eylûle nazaran ucuzlamış. Hattâ bunu isbat etmek için sekiz maddenin fiatlarını almışlar. Şairin:

«Şebi yeldâyı müneccimle muvakkit ne bilir?
«Müptelâyi gama sor kim geceler kaç sâat.»

dediği gibi, hayat pahalılandı mı, ucuzladı mı diye sekiz rakam bulup bu rakamların neticesinden ahkâm çıkaracak yerde, halk arasında dolaşıp bunu onlara sormak daha sahih netice verir. Yoksa ben de size birkaç ucuzlamış şey gösterebilirim: Şeker, rakı, benzin, Urfayağı, tıraş bıçağı, dolmuş ücretleri (nazarî olarak), lâtilokum ve «yenihayat» kamelâları...

Ama hayat bunlar mıdır ki ucuzladı diye rivayet çıkarırız. Maalesef Haleb bizde değil ama arşın burada.

Mr. Truman'ın ihtarı

— Başmakaleden devam —

def teşkil ediyorlar» diyerek, zımnen anlattıklarına sarahat rengi verecek derecede sözlerini izah etmiştir.

Bugün milletlere totaliter rejimleri ve ekalliyetlerin mutlak hâkimiyetini sağlayan, demokrasiyi boğduktan başka millî hâkimiyeti de kuklalaştıran ve soysuzlaştıran hükûmet şekillerini kabule zorlayan bir tek taraf vardır ki bütün dünyanın barış ufuklarına karanlıklar saçmakta ve bütün milletlerin istikbalini tehdid etmektedir. Avrupanın demokrasiyi az çok benimsiyen birçok milletleri, bu yüzden demokrasiye veda etmek zorunda kalmış ve bu yeni esaretten ne zaman, nasıl kurtulacaklarını düşünmeğe koyulmuşlardır.

Mr. Truman, bütün bu milletleri demokrasilerini kurtarmak için mücadeleye davet ediyor ve Amerikanın iktisadî sahada bu milletleri destekliyeceğini açıklıyor.

Avrupada bu durumda olan milletler yok değildir. Bu milletler karşılaştıkları her baskıya ve her kundakçılığa rağmen demokrasilerini korumayı bilmişler ve korumuşlardır. Avusturya ile Macaristan, bu yolda gösterilecek en bellibaşlı örnekler arasındadırlar. Hele Yunanistanın giriştiği mücadele, bu milletin hürriyet ve demokrasi yolunda her fedakârlığı göze aldığını ve demokrasi yolundan asla ayrılmıyacağını gösteren bir kahramanlık ve asalet nümunesidir.

Bugün her Avrupalı milletten beklenen şey, kendi hürriyetini ve demokrasisini korumak hususunda aynı şekilde hareket etmesi ve bu uğurda mücadeleye atılmasıdır. Çünkü bu yoldaki mücadeleleri bütün demokrasi dünyası tarafından desteklenecek ve bu mücadelenin muvaffakıyetle neticelenmesi, dünyanın daha çok büyük bir tehlikeden kurtulmasını temin edecektir.

Bu yüzden Mr. Truman'ın son nutkunu büyük bir ihtar telâkki ediyoruz. Artık barışı kundaklıyan, milletleri azlıkların tahakkümile yeni esaretlere uğratan totaliterliklere kat'î surette karşı koymak sırası gelmiştir. Çünkü barış tehlikededir ve onu kurtarmak icab etmektedir. Barışı kurtarmak ise her milletin hakikî çehresile görünmesine bağlıdır.

Onun için Mr. Truman'ın ihtarı tam vaktinde yapılmıştır ve Avrupanın, Avrupalılığına bağlılığını göstermesi gerekleşmektedir.

***

Tasvir ve Demokrasi gazeteleri kapatıldı

Sıkıyönetim Komutanlığından tebliğ edilmiştir:

24 temmuz 946 tarihli Sıkıyönetim Komutanlığının tebligatında milletvekili seçim sonuçları hakkında vatandaşları şüpheye düşürücü ve bu yüzden memleketin huzurunu sarsıcı neşriyat yapılmaması ve bu tahriklere karşı komutanlığın harekete geçeceği bildirilmesine rağmen 19 nisan 947 tarihli Tasvir ve Demokrasi gazeteleri İzmirde bir milletvekiline atfen Büyük Millet Meclisinin gûya meşru olmadığı hakkında tahrikâmiz neşriyatta bulunduklarından her iki gazete de basıldıkları matbaalarla birlikte süresiz olarak kapatılmıştır.

Sıkıyönetim K.
Korg.
Asım Tınaztepe

Doğu illerinde yapılan memur evleri

Ankara 21 (Telefonla) — Doğu illerinde birinci derecede mahrumiyet bölgesi olarak tesbit edilen yerlerde memur evleri inşasına devam edilmektedir. Şimdiye kadar 158 ev yapılmıştır. 286 binanın inşaatı da önümüzdeki yıl bitirilecektir.

Denizyollarının yeni gemileri

Ankara 21 (Telefonla) — Devlet Denizyollarının yeni gemilerinde sarfolunacak her nevi akaryakıtın vergiden muaf tutulmasına dair bir tasarı hazırlanmıştır.

İzmirde bir kaza

İzmir 21 (Hususî) — Kınıkta Bakırçay köprüsü inşaatına amele götüren bir kamyon devrilmiş, Bergamalı Hasan ağır yaralanmış, Hakkı Yamaç ölmüştür. 7 kişi de yaralanmıştır.

Bir Fransız âliminin verdiği konferans

Devletler Hukuku Enstitüsünün daveti üzerine şehrimize gelen Toulouse Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı profesör J. Maury dün Hukuk Fakültesinde ilk konferansını vermiştir.

Hind ticaret heyeti İstanbula geldi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

zel bulduğunu söyledi, havaların iyi gittiğini belirtti, fakat ne iktisadî, ne siyasî, ne de ticarî, bir tek suale cevab vermedi. «Buradaki temaslarımızdan sonra, sizinle görüşebiliriz» demekle iktifa etti.

İyi ki heyet dokuz kişiden müteşekkilmiş ve diğer azaların hepsi Bay İsfehanî kadar sükûtî değillermiş. Yoksa, efsaneler diyarından kalkıp, bize kadar gelen bu misafirlerden, efsaneler diyarı halkından bir tek satır malûmat alamıyacaktık.

Akşama doğru, Pera Palasta konuştuğum Celâleddin Abdürrahim Bey, son derece sevimli ve kibar bir zat. Türklere karşı büyük sevgi besliyor. Hindistanın, Kahiredeki ticaret ataşesi olan Abdürrahim Bey, heyetin gayelerini şöyle izah etti:

«— Harbden sonra dünya iktisadiyatı büyük değişikliğe uğradı, Hindistan da ticarî münasebatını yeniden gözden geçirmek lüzumunu duydu. Heyetimiz şimdiye kadar İran, Irak, Suriye ve Lübnanda tetkiklerde bulundu. Türkiyeden de Mısıra geçecek ve oradan bir kısmımız Hicaza, diğer kısmımız Sudana gideceğiz. Gayemiz, bu memleketlerin, Hindistan için müsaid bir pazar olup olmadıklarını incelemektir. Hindliler, Orta ve Yakınşark memleketlerine, bilhassa Türkiyeye karşı hususî bir alâka beslemektedirler.»

Abdürrahim Bey, Hindistanın Türkiyeye çay, deri, baharat ve pamuklu mensucat verdiğini, fakat son hâdiseler yüzünden şimdilik bütün talebleri karşılıyamadığını izah ettikten sonra, bizim cengeller diyarı olarak bildiğimiz Hindistanın, artık bir sanayi memleketi haline geldiğini söyledi, bugün Hindistanın bize, madenî eşya, çelik aletler, plâstik mamuller ve kimyevî maddeler verebilecek durumda olduğunu anlattı. Heyet azaları, bunlara mukabil bizden ne alabileceklerini, aralarında halen müzakere etmekte imişler.

Abdürrahim Beyle daha sonra Hindistan hakkında görüştük.

«— Hindistan, dedi, 400 milyon nüfuslu, başlı başına bir âlemdir. Onu değil uzaktan seyredenler, hattâ içinde yaşıyanlar bile tam manasile tanıyamazlar. Bu muazzam ülke bugün, pek büyük bir değişikliğin arifesindedir ve unutmayınız ki her büyük değişiklik, aynı büyüklükte bir karışıklık doğurur. Bu bakımdan, Hindistandaki kaynaşmayı tabiî görmek icab eder.

Ayrı düşüncede olan kütleler, birbirlerile anlaşabilecekler mi? Burasını bilmem, fakat şunu belirtmek isterim ki Hindistan, İkinci Dünya Harbinden, askerî bir kudret olarak çıkmıştır. Pek yakında elimize alacağımızı ümid ettiğim istiklâlimizi, herhangi bir düşmana karşı pekâlâ müdafaa edebilecek durumdayız.»

Abdürrahim Bey Hindlilerin Türklere karşı besledikleri dostane hislere de temas ederek, şahsan memleketimizi ne kadar sevdiğini belirtti ve dedi ki:

«— Size garib gelir ama, şunu bilmenizi isterim ki Hindliler Türkleri, sizin bizi tanıdığınızdan çok daha iyi tanırlar. Bilhassa Müslümanların, Türklere karşı besledikleri sevgi ve saygı hakikaten büyüktür. Bunu size, bir cemile olarak söylemiyorum; fakat Hindistan, istiklâl davasında Türkiyeyi daima kendine örnek olarak almıştır. Geçen harbin sonunda, iki memleket arasındaki münasebetler biraz soğumuştur; artık eski candan dostluğumuza dönebilmemiz, en büyük temennimizdir.»

Abdürrahim Bey, yanımdan ayrılırken gülümsiyerek:

«— İsmimi unutmadınız, değil mi? diye sordu. Sonra ilâve etti:

«— Celâleddin Abdürrahim.. Tıpkı Celâleddin Rumî gibi..»

M.T.

İzmir-İstanbul yolunda teati edilen mesajlar

İzmir 21 (Telefonla) — Hind tacirlerini götüren uçağın hareketini müteakıb İzmir Ticaret Odası uçağa bir radyo mesajı göndererek sıhhat ve saadet dilemiştir. Uçaktan verilen cevabî mesajda teşekkür edilmiştir. Cevab şu satırlarla bitmektedir:

«Tanrı İzmirlilerin muini olsun ve onlara daima saadet ve refah ihsan eylesin.»

«Bağımsız, canlı, azimli, sağlam Türk milleti»

— Baştarafı 1 inci sahifede —

de büyük bir tesir yaratmıştır. Türkler, eğitim sahasında birçok inşacı gelişmelere de girişmişlerdir.»

Türkiyedeki askerî durum hakkında mütaleası sorulan Dr. Briggs, şunları söylemiştir:

«— Memleketin her tarafında asker vardır. Hemen hemen bizim ordu kadar büyük, takriben bir milyonluk bir orduları var. Rusya onları tartaklıyacak olursa, savaşacaklar ve o takdirde biz de işin içinde olacağız. Şayed Birleşmiş Milletler herhangi bir şey ifade edecekse, atılacak ilk adım tarafımızdan teşvik edilmelidir. Türkler taarruza uğrıyacak olursa, durum bütün Ortadoğuya sirayet edecektir. Bu Afrikaya da yayılacak ve bu takdirde, Birleşik Amerika da huzursuzlanacak ve bir harekette bulunması icab edecektir. En iyi yol şimdiden durumumuzu belirtmektir.»

Amerikan dış siyasetinin Türkiyede husule getirdiği tepkiyi yorumlıyan Dr. Briggs şunları ilâve etmiştir:

«— Türk milleti, kredinin tahakkuk etmesini hâhişle istemektedir. Türkler, Amerikan malı olan her şeyi beğeniyorlar, Amerikan askerî yardımı da kendilerini çok ilgilendirmektedir.»

Aile

Ailenin her ferdini ilgilendiren mevzularile her ailenin dergisi olacak

Şiir - Hikâye - Fıkra - Sağlık - Çocuk - Teknik - Moda - Elişi - Mutfak - Spor - Sanat - Karikatür - Eğlence - Bulmaca - Gravür

Adnan Menderes ve arkadaşlarının İzmirde hasbihalleri

— Baştarafı 1 inci sahifede —

nu, vatandaşların dinin emrettiği şerefli, namuslu, hakşinas olmak gibi şartları yerine getirdikleri müddetçe dindar sayılacaklarını, bunlar Türk evlerinde mevcud bulunduğuna göre mekteblerde din dersleri okutulmasına lüzum bulunmadığını söylemiştir.

Adnan Menderes bilhassa Demokrat Partinin şikâyetlerini husumetle hareket ettiği şeklinde tefsir ettiklerini söyliyerek «şikâyetlerimizin sebebini bunlardan şikâyetçi olanlar mükemmelen bilirler» demiştir.

Hatib bundan sonra sözü «siyasî ahlâk» mevzuuna intikal ettirmiş ve ezcümle şunları söylemiştir:

«— Vatandaşların anlamaları lâzım gelen şey siyasetin ahlâksızlıkla hiç bir münasebeti olmadığı keyfiyetidir. Siyasî hayatta lâzım olan siyasî ahlâk alelâde cemiyet hayatında lâzım olan bildiğimiz ahlâktan daha yüksek bir ölçüde olarak lâzımdır. Bizde siyasî hayatımızın şimdiye kadarki tecellilerinin bir icabı olarak politika denildiği zaman dalavere akla geliyor, hattâ tabasbusun, dalkavukluğun adı da politika olmuştur. Demokraside böyle şey yoktur ve bunlar mevcud oldukça demokrasi yaşıyamaz.»

Demokrat Parti genel idare kurulu azasından Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu, Demokrat Parti Alsancak ocağı binasında yaptığı konuşmada şunları söylemiştir:

«— Sizi temin ederim ki bu milletin epey zamandanberi çektikleri hep münevverindendir. Bugünkü hürriyetsizliğimiz münevver böyle hareket etmeseydi şimdiki kadar şümullü olmazdı. Görülüyor ki Türk münevveri davamız karşısında başlangıcda yabancı ve uzak kalmıştır. Çünkü bu milleti bilmiyorlar, bu toprağı bilmiyorlar. Türk milleti iptidaî bir hak olarak hürriyetini ve insanlık haklarını istemektedir. Bu istekler önünde korkmağa lüzum ve sebeb olmamalıdır.»

Ölüm

Bakırköy Emrazı Akliye Hastanesi memurlarından Bay Remzi Çiğdemin eşi, öğretmen Burhaneddin Sukanla Pertevniyal lisesi öğrencilerinden Sadeddin Sukanın valideleri

Bayan MACİDE ÇİĞDEM

vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü salı günü Bakırköy Çarşı camiinden öğle namazını müteakıb kaldırılacaktır.

Sirkeciden tren saat 12.10 da.

BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN

Pangaltı İNCİ Sinemasında

İNCİ SİNEMASI PANGALTI

23 Nisan Çocuk Bayramı münasebetile
FEVKALÂDE PROGRAM
1 — İKİ YETİME filminin harika yıldızı
ALİDA VALLİ'nin
haricî sahneleri İstanbulda çevrildiği

GÜNAHIN CEZASI

Büyük, hissî ve acıklı dram

2 - ZIT KARDEŞLER

Büyük ve yeni programla yalnız bir hafta.

YARIN AKŞAM
MELEK
Sinemasında

Şarkılarile ruhunuzu
Musikisile kalbinizi
Zengin dekorlarile gözlerinizi
okşıyacak, kamaştıracak ve
teshir edecek bir film

DAİMA BENİMSİN

Bar rolde:
TİNO ROSSİ
AMİE FRANS ve JEAN RİGAUX

Hâdiseler Arasında FELEK

Ceza niçin?

Tayyare ile Atinadan İstanbula döndüğüm zaman Yeşilköy polisi elimden pasaportumu aldı. Oradaki memurlar buna mecburdular. Çünkü giriş vizem yoktu, ve birkaç gün sonra, cezalı vizesi yapılmış pasaportumu gerçekten çok nazikâne bir şekilde bana iade ettiler. Bu nazikâne muameleyi yapan zat kimse vize masrafını cebinden ödemişti. Ben, gelen memura parayı verdim ve mahcubane teşekkür ettim... Ama bu beni bir hakikati ortaya atmaktan alıkoyamadı. Şöyle ki:

Evvelâ, ey akliselim sahibi milyonlarca vatandaşlarım, bir memleketin ahalisi yani sahibleri, memleket dışına çıkarken vize almaya mecbur tutulabilirler. Çünkü belki bir vazifeden, bir mahkûmiyetten veya bir borcdan kaçmaktadırlar, diyelim. Lâkin bu vatandaş kendi memleketine avdet etmek için müsaade almaya mecbur edilebilir mi? Dünyanın hiçbir demokrat memleketinde bu usul mevcud olmadığına göre yakında bizde de bu yanlış ve haksız sistemin değiştirileceğini hep birlikte umalım.

Bunu dedikten sonra geliyorum benden cezalı vize harcı alınmasına:

Efendim, ceza denilen şey bir kusur, bir suç veya bir ihmalden dolayı uğranılan akıbettir. Benim kusurum neydi ki benden vize cezası aldılar? Ben Atinaya çarşamba günü saat 16 da vardım. Bana vize verecek olan konsolosluğumuz o saatte kapalıdır. Ertesi gün şehirden tam sekizde ayrılmak mecburiyetinde idik. Halbuki bizim konsoloshane saat onda yani benim şehirden ayrıldığımdan, hattâ bizim tayyarenin hareketinden sonra açılır. Şu halde benim bu vizeyi almama maddeten imkân yoktu. Buna göre, benim suçum neydi ki cezaya çarpıldım? Bu bir.

Ve bundan sonra şimdi aşağıya dizeceğim bir iki misalle de kuvvetlendireceğim bir fikri önünüze yayacağım:

Vatandaşa ceza vermek için tuzak kurmamalı, ancak onun kanuna aykırı hareketinde fena niyet aramalıdır. Yoksa bu cezalardan kaçınmak ve ceza ile önlenmesi istenen aykırılıkları izale etmek kabil olamaz. Meselâ, yabancıların memlekete girdikten itibaren 24 saat zarfında polise müracaat etmesi ve şehir içinde kaza hududlarını değiştirdikçe bu seyahatini haber vermesi gibi külfetli ve lüzumsuz kayıdları şüphesiz bilmiyen cenebilerin cezaya çarpılmaları bu kabildendir, ve şimdiye kadar hiçbir iyiliği dokunmamış, bilâkis yabancıların memleketimize gelmelerine fena propaganda yapmıştır.

Bir daha:

İstanbul münevverlerinden bazı zevat beheri beş liralık hisse senedleri mukabilinde bir kooperatif teşkil etmişler. Bu kooperatifin gayesi memlekette kitabcıların müelliflere ve ciddi eserlere karşı gösterdikleri alâkasızlığa mukabil bilhassa ilmî eserlerin basılabilmesini sağlamak imiş. Kooperatifin azası taahhüdlerinin daha dörtte birini, yani 125 şer kuruşu tediye ettikten biraz sonra bir pul müfettişi gelip evrakı tetkik ediyor ve azanın taahhüdnamelerine kırkar kuruşluk pul yapıştırmak gerek iken yapılmadığını ileri sürerek beherine ceza olarak beş misli, yani ikişer liralık pul yapıştırılmasını istiyor. Pul kanunu gibi muazzam bir eseri şüphesiz iyi bilmediklerinden dolayı düştükleri bu hatanın şimdilik nazarı müsamaha ile görülmesini, ilme hizmetleri namına rica eden kooperatifçilere bunun ancak her aza tarafından ayrı ayrı mahkemeye birer istida ile müracaat edilerek affının istenmesi veya her biri tarafından birer vekil tutularak bu işin ona gördürülmesile kabil olacağı bildiriliyor. Şimdi bu hayırlı kooperatif azası bu cezayı vermekle meşgul.

Bir kazanc vergisini mühletinin bitmesine bir hafta kala vermek için şubeye müracaat eden bir aşinamın anlattığına göre tahsil şubesi gişesinin saat dört buçukta kapanması üzerine borcunu ertesi günü ödemeğe gitmiş. Kendisinden yüzde on ceza istemişler. Meğer tediye muamelesi ne günü başlarsa para o günü vezneye yatmalı imiş. Aksi halde yüzde on ceza alınırmış. Buna göre bu hükmü bilen memurların mükellefe:

— Efendim, muameleye geç başlıyoruz Belki akşama kadar bitmezse sonra yarın ceza verirsiniz. Onun için yarın erken geliniz. Demeleri yerine o gün:

— Şimdi vezne kapandı (ama şube daha yarım saat açık!) yarın ödersiniz! diye savmaları, işe âdeta bir ceza tuzağı mahiyetini veriyor.

Kısacası; cezalar devlet ciddiyeti, vatandaş hakkı, kanunların kabiliyeti tatbikiyesi ve nihayet fena niyet olup olmadığı cihetlerinden tetkik edildikten sonra verilirse tesirli olur. Aksi halde ceza olmaz, cereme olur o.

B. FELEK

23 Nisan Bayramı

Yarın bütün memlekette törenle kutlanacak

23 nisan Millî Egemenlik bayramı yarın şehrimizde büyük törenle kutlanacaktır. Bundan 27 yıl önce, 23 nisan 1920 günü eşsiz kahraman Atatürk, Türk istiklâlinin kutsal mabedi olan Büyük Millet Meclisini açıyordu.

Yarın aynı zamanda, çocuk haftasının da birinci günüdür.

Yarın saat 10 da Beyazıd meydanında okul talebelerinin iştiraklerile bir toplantı yapılacak, şehir namına ve gençlik namına 23 nisan Egemenlik ve çocuk bayramının önemi anılacaktır. Buradan otomobillerle Taksime gidilerek Atatürk âbidesine çelenk konacaktır. Ayrıca, Taksim, Fatih, Eyüb, Üsküdar meydanlarında da mahalli Çocuk Esirgeme Kurumları tarafından müsamereler tertib edilecektir.

Bayram dolayısile resmî devair ve mektebler bugün öğleden sonra tatil edilecektir. Daireler perşembe, mektebler de cuma günü açılacaktır.

RADYO

Bugünkü Program

7.25 Açılış ve program — 7.30 Müzik (Pl.) — 7.45 Haberler — 8.00 Müzik (Pl.) — 8.30 Kapanış.

★

12.28 Açılış ve program — 12.30 Müzik (Pl.) — 13.00 Haberler — 13.15 Türkçe plâklar — 13.30 Kapanış.

★

17.58 Açılış ve program — 18.02 Dans orkestrası — 18.30 Konuşma — 18.45 Müzik (Pl.) — 19.00 Haberler — 19.15 Geçmişte bugün — 19.20 Saz eserleri — 19.30 Konuşma — 19.45 İncesaz — 20.15 Radyo Gazetesi — 20.30 Serbest saat — 20.55 Tarihi Türk müziği — 21.20 Mandolin Birliği — 21.50 Salon orkestrası (1. Weber: Oberon uvertürü; 2. Ziehrer: Âşık (romans); 3. Drigo: Arlöken'in milyonları balesinden polonez; 4. Kalman: Kontes Mariça operetinden benimle gel düeti; 5. Drigo: Esmeralda balesinden ağır vals) — 22.30 Dans müziği (Pl.) — 22. 45 Haberler — 23.00 Kapanış.

BULMACA

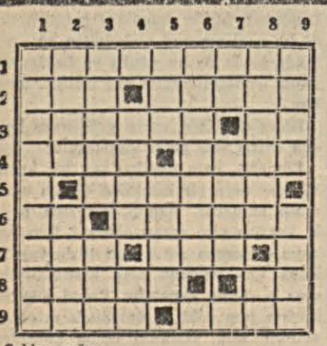

Soldan sağa:

1 — Bu mevsimde duvarlardan parmaklıklardan sarkan çiçekler (cemi). 2 — Büyük Millet Meclisinde pek çok var, bir kadın adı. 3 — Boş zamanlarda insanlar arasında atılanlar (cemi), yüze gülücülüğün yarısı. 4 — Memleket, Mısırın eski tanrılarından. 5 — Pek çok çevik (iki kelime). 6 — Kuş ağzının yarısı, midesi boş şair (iki kelime). 7 — Vermeklik, evlâd makinesi. 8 — Tek lâhza (iki kelime), inşaatı arttırılarak çoğaltılması istenilen. 9 — Tetikte bulunmaya davet, kesin olarak inanmış.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kan emici bir hayvan misali (iki kelime). 2 — Zevce, eski (osmanlıcada). 3 — Anadoluda bir kasaba, fasıla. 4 — Asyada bir ırmak, ekseriya kâfi görülmiyen miktar. 5 — Karakter, küşad eden. 6 — Bizim atletimiz Şevki Korunun 34 millet arasında yedinci geldiği uluslararası koşunun adı. 7 — Bir sıfat takısı, iğri kulesi son harb esnasında yıkılan şehir. 8 — Bir kıta, bir boyut. 9 — Başkan, tür ve cins.

Evvelki Bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	O	N	B	İ	N	Y	İ	L	■
2	K	A	A	N	■	U	S	U	L
3	L	A	T	A	İ	F	■	S	İ
4	A	T	A	■	F	■	E	K	■
5	V	O	R	O	Ş	İ	L	O	F
6	A	K	■	L	A	R	■	Y	E
7	B	U	R	C	■	S	A	■	R
8	U	M	■	A	Ş	I	N	M	A
9	L	A	Ç	Y	U	M	■	A	G

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

DRAM KISMI

Bu akşam saat 20.30 da

KÖYDE BİR AY

Yazan: I. Turgeniet

Türkçesi: Hasan Âli Ediz

Telefon: 42157

KOMEDİ KISMI

CEZA KANUNU

Yazan: İbnirrefik Ahmed Nuri

Telefon: 40409

Pazartesi günleri 15.30 da matine

Cumartesi ve çarşamba günleri 14 te

ÇOCUK TİYATROSU

SATILIK İRAD

Harbiyede Halâskârgazi caddesi Hidayet sokağında elektrik ve suyu havi, 12 odalı, altında da 3 dükkânı bulunan 1 Nolı hane 38,000 liraya satılıktır. Evi gezmek için içindekilere, konuşmak için de Emirgânda Çınarlı kahvede Halil Ersöze müracaat.

Aracı kabul edilmez.

ERGÜN LTD.

İplikhaneler için

TARAK TELİ

teslimini kısa zamanda başarmaktadır. Galata, Çınar han, Merkez Bankası karşısı. Telefon: 44087.

FARMA

MEYVA TUZU

EN İYİ VE EN GÜZEL BİR MEYVA TUZUDUR

HER ECZANEDE BULUNUR

Sahib ve Başmuharriri: NADİR NADİ

Bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden

CEVAD FEHMİ

Cumhuriyet Matbaası

Tükenmez Mürekkebli Bilye Uçlu

MORRİSON - 77

DOLMA KALEMLERİ

14 âyar altınla süslü

çok zarif

Sağlamlığı fabrikasının senedile garantili

Perakende fiatı 25 lira

İthalâtçısı Toptan - Perakende Satış Yeri:

STOK Mağazası

Sultanhamam Yenicami Cad. No. 11 - 13 Tel: 22974

Çok acele yeni bir arazöz satın alınacaktır

Yalova Belediye Başkanlığından:

Caddeleri sulama ve yangın teşkilâtında kullanma şeraitini haiz üç tonluk su deposu olan yeni bir arazöz satın alınacaktır.

Ellerinde bulunanların veya çok kısa bir müddet zarfında getirtebileceklerin evsaf, şartname ve fiatlarile birlikte 28 nisan 1947 pazartesi gününe kadar Yalova Belediye başkanlığına teklif yapmaları rica olunur. (4616)

ÇİMENTO MÜŞTERİLERİNE İLÂN

Türk Çimentosu ve Kireci Anonim Şirketi ve Anadolu Çimentoları Türk Anonim Şirketi, Ekonomi Bakanlığından gelen 16 nisan 1947 tarihli ve 4/2718 numaralı tamime uyarak, 18 nisan 1947 akşamına kadar kabul etmiş oldukları siparişlerin Zeytinburnu veya Kartal fabrikalarından muayyen tarihlerinde teslim edilebilmesi için, aşağıdaki vesikaların 18 nisandan sonraki tarihli olarak ibrazı iktiza etmekte olduğunu sayın müşterilerine bildirirler.

a) **ÖZEL İNŞAAT SAHİBLERİ:** Taleb ettikleri çimentonun hakiki ihtiyaca tekabül ettiğine dair, Valilerce veya Valilerin yetkili kılacakları makamca veya kaymakamlarca tevsik ve tasdik edilecek bir belge,

b) **Halka perakende olarak satış yapmak üzere çimento alacak bayiler:** Her defasında, ne miktarda çimento alabilecekleri hakkında Valilerce tasdik edilmiş resmî bir belge,

c) **MÜTEAHHİDLER:** Belirli bir taahhüdün ifası için ne vakit ve ne miktarda çimento lâzım geldiği hakkında ihaleyi yapan mercilerce tasdikli bir belge,

göstereceklerdir.

Emanet suretile yapılacak inşaat için de, çimentoyu tesellüm edecek memur ayni şekilde bir vesika getirecektir.

Şirketlere, bu vesikaları ibraz edecek müşterilerin siparişleri, sıraları dahilinde teslim olunacaktır. Yeni verilecek siparişler ayni ahkâma tabidir.

İzmir Belediyesi Eshot Umum Müdürlüğünden:

İç 12, dış 24 mm. kutrunda, hiç olmazsa bir defa eritilerek dökülmüş %99 saf kurşundan 28000 kilo kurşun boru kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen bedeli kilosu 180 kuruştur. İsteklilerin 30 nisana kadar tekliflerini Umum Müdürlüğümüze göndermeleri ilân olunur. (4848)

MUKAVVA İLE İLGİLİ ESNAFA

İstanbul Esnaf ve Küçük Sanatkârları İstihlâk Kooperatifinden:

Evvelce mukavva ihtiyaçlarını kooperatifimize kaydettiren esnafın ilân tarihinden iki gün zarfında kooperatifimize müracaatleri ilân olunur.

Antakya İl Daimî Komisyonundan:

1 — Özel İdareye aid 56 kalem evrak ve defterlerin bastırılması işi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin bedeli 5140 liradır.

3 — İhalesi 29/4/1947 salı günü saat 15 te İl Daimî Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Arzu edenler şartnamesini Antakya Özel Saymanlık Müdürlüğünden istiyebilirler.

5 — Pey sürmek üzere taliblerin 386 liralık teminat makbuzlarile birlikte ihale saatinde Daimî Komisyona müracaatleri ilân olunur. (5047)

EDREMİDDE PEHLİVAN GÜREŞİ

KIZILAY DERNEĞİ EDREMİD ŞUBESİ VE GENCLİK KULÜBÜ YARARINA

4 mayıs 1947 pazar günü pehlivan güreşi yapılacağından başa 300, başaltıya 200, büyük ortaya, 100, küçük ortaya 75, desteye 35 lira verileceği gibi yenikler de memnun edilecektir.

Çine Malmüdürlüğünden:

Çine ilçesi, Karpuzlu bucağı Hükûmet Konağının onarımı 2500 lira keşif bedelle ve açık eksiltme usulile eksiltmeye konulmuştur. Bu işe aid keşif ve şartnameler Çine Malmüdürlüğünde ve İl Baymdırlık Müdürlüğünde görülebilir.

Eksiltme, 5/5/1947 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 10 da Çine Hükûmet Konağı içindeki Malmüdürlüğü odasında toplanacak Maliye Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

Geçici inanca miktarı 187 lira 50 kuruştur.

İsteklilerin geçici inançları, Ticaret Odası ve il belge komisyonundan (tatil günleri hariç) ihaleden üç gün evvel bu iş için alınmış yeterlik belgelerile yukarıda yazılı gün ve saatte Komisyona gelmeleri yayınlanır. (4687)

İMRALI

Yeni Cezaevinin Mahsulât ve Mamulâtı

Ucuz Fiatlarla Satılmaktadır.

Mısırçarşısı : No. 86

Telefon : 23850

(5183)

ARDATH

İSVİÇRENİN MEŞHUR ALTIN SAATLERİ Geldi

UMUMİ ACENTA

OSMAN SAKAR SAİDİYE H. 27 SULTANHAMAM

Bir asra yakın hayatı olan İsviçrenin en kıymetli ve zarif

ARDATH

Altın saatlerinin makineleri 17 taşlı ve fevkalâde hassastır. İstisnasız 18 ayar altın olan bu saatleri kıymetli eşya edinmeğe meraklı olanlar kullanır. **ARDATH** saatleri lâboratuar muayenesinden geçmeden piyasaya arzedilmez.

Başlıca Satış Yerleri: Beyoğlunda - LİON Mağazası ve Elektrik Saray, Eminönünde - Tevfik Aydın, Abdullah Bakanay, Sultanhamamında - GÖZLÜKİŞ ve FAROS Ticarethaneleri.

İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemize ingilizce bilen bir daktilo alınacaktır. İsteklilerin 30 nisan 1947 çarşamba gününe kadar Fakülte Sekreterliğine müracaat etmeleri lâzımdır. (4984)

limanımıza gelen ve giden VAPURLAR

Svenska Orient Linien

Gottembourg

L A H O L M

Vapuru limanımızda olup 22 nisanda eşyayi ticariye alarak **KOPENHAG, GOTTEMBURG,** ve **İSKANDİNAVYA** limanlarına hareket edecektir.

S A G O L A N D

Vapuru limanımızda olup 22 nisanda eşyayi ticariye alarak **İSKENDERİYE, ANVERS, GOTTEMBURG** ve **İSKANDİNAVYA** limanlarına hareket edecektir.

Fazla tafsilât için Galatada Tahir hanında 3 üncü katta

SCANDİNAVİAN NEAR EAST AGENCY

Acentalığına müracaat.

Tel: 44993 - 2 - 1

Meşhur Clipper uçaklarında derhal yer Temin edilebilir.

İstanbul'dan

LONDRA NEW YORK ve HİNDİSTAN'a

Dünyanın en tecrübeli hava hattı ile rahat ve emin bir seyahat. Fiyat ve yer temini için en yakın seyahat acentesine müracaat.

PAN AMERICAN WORLD AIRWAYS

The System of the Flying Clippers

KAYIB — Beykoz Yabancı Askerlik Şubesinden aldığım terhis tezkeremle nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükümleri yoktur.

İsmail oğlu 325 doğumlu Hilmi Zöngür

SATILIK APARTIMAN

Şişli eski Bülbül, yeni İskete sokağında eski 107, 107, yeni 141/6, 141/7 ve en yeni 9 numaralı kârgir iki dairell, bahçeli, içinde havuzu, terkos ve havagazi ve her türlü konforu haiz apartıman 24/4/947 günü saat 10 ilâ 12 arasında Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Mahkemesinde satılacaktır. Bu apartımanın evsafı Cumhuriyet gazetesinin 30 mart 947 tarihli nüshasında çıkan ilânda yazılıdır. Bu güzel villâyı müşterilerin kaçırmamaları ilân olunur.

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan: (947/794)

Bir borcdan ötürü haczolunup satılmasına karar verilen dört yüz lira kıymetli Frijider marka buz dolabı birinci arttırma ile 29/4/947 tarihine rastlıyan salı günü saat 11 den 12 ye kadar ve bu arttırmada arttırma bedelinin mala tahmin olunan kıymetin %75 ini bulmadığı takdirde 2 nci arttırma ile 3/5/947 cumartesi günü aynı saatlerde Bebek Arnavudköy-Bebek caddesi 85 sayılı bakkal dükkânında satılacağından taliblerin yevm ve vakti mezkûrda satış yerinde satış memuruna müracaatleri lüzumu ilân olunur. (5182)

Mücevherat Satışı

Maruf bir ailenin kıymetli inci, elmas ve pırlanta mücevheratı Sandal Bedesteninde teşhirdedir. Satış 24/4/947 perşembe günüdür.

Samsun Belediyesinden:

1 — Belediyece yaptırılacak Asri mezarlık yolunun şehir dahiline tesadüf eden kısmına lüzumlu bulunan 190.000 aded parke ve 10.000 aded parke kenar taşının alınması kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — eksiltme 5/5/1947 tarihine raslayan pazartesi günü saat 16 da Samsun Belediye dairesinde Encümen odasında yapılacaktır.

3 — Keşif bedeli 44000 liradır. Muvakkat teminat 3.300 liradır.

4 — Bu işe aid keşif, şartname vesair evrak her gün Samsun Belediye dairesinde encümen kaleminde parasız olarak görülür ve alınabilir.

5 — Eksiltmeye girmek için müteahhidlerin bu gibi işlerle uğraşmış ve buna benzer işleri yapmış olduklarına dair ibraz edecekleri belgelerin ihale gününden tatil günleri haric olmak üzere en az üç gün önce vilâyate müracaatle ehliyet vesikasını almaları lâzımdır.

6 — Isteklilerin üçüncü maddede yazılı muvakkat teminat makbuzu, 5 inci maddede yazılı vesika ile 1947 akçeli yılına aid Ticaret Odası vesikasını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları kapalı zarfları ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde encümen kalemine vermeleri veya iadeli taahhüdlü olarak posta ile gönderilmiş olmaları lâzımdır. Postada olunacak gecikmeler kabul edilmez. (4986)

İskenderun Belediye Başkanlığından:

Buz fabrikasının cihazlarını tahrik etmek üzere 60 beygir kuvvetinde bir Dizel motörü kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Muhammen bedel 25000 liradır.

Muvakkat teminat akçesi 1875 liradır.

İhale 12 mayıs pazartesi günü saat 11 de Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır. İsteklilerin Belediye Fen dairesinde mevcud şartnameyi okumaları lâzımdır. Teklif mektubları 2490 sayılı kanunun 31 ve 32 nci maddelerine muvafık olarak verilmelidir.

Postada teahhur makbul değildir. (4894)

BAYILANLAR, ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER

NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERAHLARLAR

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizde Astronomi, Fiziko - Kimya, Farmakobotanik - Genetik; Sınaf - Kimya profesörlükleri açıktır. İstèklilerin ilân tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Fakülte Dekanlığına bir dilekçe ile başvurmaları lâzımdır. Dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir:

a — Üniversite Doçentliği ünvanının kazanılmış olduğunu gösteren belge veya tasdikli örneği,

b — Fotoğraflı olumluk,

c — Doçentlikten önceki ve sonraki eser ve yayımlarının listesile birer nüshası veya sureti,

d — Üniversite Doçentliği veya profesörlüğü ünvanını aldıktan sonra tamamen veya kısmen eylemli veya eylemsiz doçent veya profesör olarak çalışmış bulunanların müddetlerini uzmanlıklarile ilgili olarak geçirdiklerini gösterir belge;

e — Dokuzuncu maddenin son fıkrasında zikredilen yabancı dil imtihanını vermişse bunu gösteren belge. (4847)

Tekel Genel Müdürlüğü İlânları

Malzeme Alım Şubesinden:

Cinsi	Miktarı	Muhammer bedeli	Güvenme parası	Saati
Santrifüj tulumba (salamura için)	2 aded	4800 lira	360 lira	10.30 da
Torna tezgâhı	1 aded	9000 lira	675 lira	11X00 de

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 9/5/1947 cuma günü Kabataşta Genel Müdürlük binasında, Malzeme Alım Şubesindeki komisyonda yapılacaktır.

3 — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — Isteklilerin belirli gün ve saatte güvenme parası makbuzlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatleri ilân olunur.

5 — Idare kısmen veya tamamen ihalede serbesttir. (4980)

NEVROZİN

GRİP NEZLE ve SOĞUK ALGINLIKLARINA KARŞI KULLANILIR.

Eskişehir Belediyesi Sular Müdürlüğünden:

1 — Beheri saatte 60 - 80 ton suyu 60 - 75 metre irtifaa basacak takatte 220/380 volt cereyanlı elektromotörle akuple bir vaziyette olmak üzere 2 aded santrafuj satın alınacaktır.

2 — İşbu santrafujlere tahmin edilen bedel 10,000 lira olup muvakkat teminatı 750 liradır.

3 — İhale 2/5/1947 tarihine raslayan cuma günü saat 15 te Belediye Encümeni huzurunda açık eksiltme suretile yapılacaktır.

4 — Talibler 2490 sayılı kanun dairesinde muvakkat teminatlarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Sular İdaresine yatırarak alacakları makbuzu komisyona göstermek suretile ihaleye girebileceklerdir.

5 — Daha fazla izahat almak ve şartnamesini görmek istiyenlerin Sular Müdürlüğüne müracaatleri. (5041)

Bayanların Dikkat Nazarına:

Yazın torbalar içerisinde muhafaza olunan kürklerinizi güve ve havasızlığın tahribatından korumak için, fennî bakım şartlarını haiz

MODERN KÜRK SOĞUKHAVA DEPOSU

EMRİNİZE AMADEDİR.

(Depomuza alınan kürkler tamamen sigortalıdır.)

Adres: Beyoğlu Tünelbaşı, Galibdede Cad. No. 31

Etibank İstanbul Şubesinden:

Bankamız işletmeleri ihtiyacı bulunan ve aşağıda eb'adı yazılı 1400 aded gri renkte işçi battaniyesi satın alınacaktır.

Taliblerin en geç 25/4/1947 cuma günü saat 14 e kadar muvakkat peyakçesi olarak T.L. 3570.— ni şubemiz veznesine yatırmaları ve alacakları makbuzla ayni gün saat 14.30 da Satınalma servisimizde hazır bulunmaları.

Nümunelerin bir gün evvel Satınalma servisine tevdi edilmesi şarttır.

Banka, ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. (5059)

En	140 - 150 sm.
Boy	195 - 215 sm.
Ağırlık	2,300 - 2,500 Kg.

Keresteciler Cemiyetinden:

Cemiyetimiz yıllık genel toplantısını 26 nisan 947 cumartesi günü saat 13 ten 14 e kadar, Unkapanı Spor Kulübü salonunda yapacağından kayıdlı azanın teşrifi rica olunur.

GÜNDEM:

1 — İdare kurulu raporunun okunması,
2 — Hesab murakıbları raporunun kabulü ve idare kurulunun ibrası,
3 — İdare kurulu seçimi,
4 — Yeni yıl bütçe ve kadrosunun kabulü,
5 — 947 yılı hesab murakıblarının seçimi.

Seyhan İli Bayındırlık Müdürlüğü İhale Komisyonundan:

1 — Adana Erkek Lisesi binasının onarımı 7/5/1947 çarşamba günü saat on birde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Keşif bedeli 19999 lira 59 kuruştur. Geçici teminat 1499 lira 97 kuruştur.

2 — Isteklilerin muvakkat teminat mektub veya makbuzlarını Ticaret Odası vesikasını ve bu gibi iş yaptıklarına dair vesikalarile ihale gününden üç gün evvel Il makamına iki aded fotoğraflarile beraber bir dilekçe ile müracaat ederek bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikasını hamilen 2490 sayılı kanunun hükümlerine tevfikan hazırlıyacakları teklif mektublarını adı geçen günde saat ona kadar Bayındırlık İhale Komisyonuna vermeleri.

3 — Istekliler, bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün Bayındırlık Müdürlüğünde görebilir. (4755)

İSTANBUL - ANKARA

MUNTAZAM GÜNLÜK KAMYON SEFERLERİ

İstanbul — Ankara günlük muntazam kamyon seferlerimiz başlamıştır. Sür'at, emniyet ve fiatlardan faydalanınız. Müracaat: Tel: 23561

Şen İzmir Nakliyat Ambarı

Manda Sütü Satılacak

Yeşilköy Tohum Üretme Çiftliği Müdürlüğünden:

Yeşilköy Tohum Üretme Çiftliğinin günlük manda sütleri 1 mayıs 1947 ilâ 31 ekim 1947 tarihine kadar açık arttırma ile satılacaktır.

Satışı 25 nisan 1947 cuma günü saat 10 da Yeşilköy Tohum Islah İstasyonu binasındaki komisyonda yapılacaktır.

İsteklilerin «500» liralık muvakkat teminatlarile müracaatleri. (5210)

SÜMERBANK

İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi

Bakırköy Bez Fabrikası Müdürlüğünden:

1 — Fabrikamızda birikmiş olan ve tahmini miktarları hizalarında gösterilen hurdaların açık pazarlık suretile satışı yapılacaktır.

2 — Açık pazarlık 24 nisan 947 tarihine raslıyan perşembe günü saat 14 te yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün fabrikamız Ticaret Şefliğinde görülebilir

4 — Fabrika ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. (5063)

CİNSİ	Tahmini miktarı		Geçici teminatı Lira K.
Kullanılmış balya çemberi	15.000	Kg.	22 50
Kullanılmış peynir ve salça tenekeleri	200	aded	12 50
Deri ve kösele parçaları	1,500	Kg.	112 50
Hurda varil ve saçlar	1,400	»	21 —